

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA/
MINSTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA

ENGLESKI JEZIK

ZA OSNOVNE ŠKOLE I GIMNAZIJE

Travnik, august 2025.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA, NAUKE, MLADIH, KULTURE I SPORTA/
MINSTARSTVO OBRAZOVANJA, ZNANOSTI, MLADIH, KULTURE I ŠPORTA

KURIKULUM NASTAVNOG PREDMETA

ENGLESKI JEZIK

ZA OSNOVNE ŠKOLE I GIMNAZIJE

Travnik, august 2025.

Kurikulum nastavnog predmeta Engleski jezik za osnovne škole i gimnazije

**Izdavač: Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta
Srednjobosanskog kantona/ Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa
Kantona Središnja Bosna**

Za izdavača: Bojan Domić, ministar

Grupa za izradu predmetnog kurikulumu:

Aida Salkić, voditeljica Stručnog tima
dr.sc. Adnan Bujak, voditelj
mr.sc. Sanja Hadžihajdić, koordinatorica
mr.sc. Tatjana Ristanović, član
Jasmina Muhić, prof., član
Fatmira Demiri-Cerovac, prof., član
Armansa Spahić, prof., član
Aida Šarić, prof., član

Recenzenti:

Dr.sc. Džemal Špago
Dr.sc. Adi Maslo

Stručni tim za razvijanje, prilagođavanje i inoviranje predmetnih kurikulumu i njihovu primjenu u osnovnim i srednjim školama na području Srednjobosanskog kantona u kojima se nastavni proces realizira na bosanskom jeziku:

Nezira Fuško, prof., voditeljica Stručnog tima
Lejla Goran Bećiragić, prof., voditeljica radne skupine
Nura Selman, prof., član
Sanela Mantić-Delić, prof., član
Iva Stanić, administrator online platforme

Tehnička priprema i uređenje:

Pedagoški zavod Zenica

Ministarstvo obrazovanja, nauke, mladih, kulture i sporta Srednjobosanskog kantona/
Ministarstvo obrazovanja, znanosti, mladih, kulture i športa Kantona Središnja Bosna

* Predmetni kurikulum preuzet od strane Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona na osnovu pisane saglasnosti (akt broj:10-34-7329/25 od 16.04.2025. godine)

SADRŽAJ

A/ OPIS PREDMETA	5
B/ CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA	7
C/ OBLASNA STRUKTURA PREDMETNOG KURIKULUMA	8
D/ ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	11
OSNOVNA ŠKOLA	
2. razred osnovne škole	11
3. razred osnovne škole	16
4. razred osnovne škole	22
5. razred osnovne škole	28
6. razred osnovne škole	35
7. razred osnovne škole	42
8. razred osnovne škole	49
9. razred osnovne škole	56
GIMNAZIJA	
1. razred gimnazije	64
2. razred gimnazije	73
3. razred gimnazije	82
4. razred gimnazije	92
E/ UČENJE I PODUČAVANJE	103
F/ VREDNOVANJE U PREDMETNOM KURIKULUMU	105
G/ PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA	108

A/ OPIS PREDMETA

Nastavni predmet Engleski jezik pripada jezičko-komunikacijskom području te je njegova svrha razvoj jezičko-komunikacijske kompetencije učenika na stranom jeziku kroz četiri jezičke vještine sa fokusom na razvijanje tečnosti izgovorenog u odnosu na tačnost. Pojam jezičko-komunikacijska kompetencija podrazumijeva osposobljenost za usmeno i pismeno sporazumijevanje, tumačenje ideja i stavova. Komunikacija je temeljna ljudska aktivnost i kao takva je među najvažnijim kompetencijama koje su potrebne za razvoj cjelokupne osobe. Komunikacija na engleskom jeziku pruža pojedincu veću mobilnost i snalažljivost, te omogućava interakciju sa drugim kulturama čime se doprinosi međukulturnoj osviještenosti. Učenik upoznaje druge kulture, obogaćuje svoje vidike te razvija kritičko mišljenje uspoređujući svoju i druge kulture. Na taj način jača se želja za saradnjom, razvija se empatija, jača se svijest o potrebi prevladavanja predrasuda, uočavanju sličnosti, kao i potreba za uvažavanjem različitosti. Kod učenika se potiču produktivnost i stvaralaštvo u poduzetničkom duhu upotrebom novih, savremenih tehnologija, samostalnim istraživanjem i timskim radom. Ovaj proces se kod učenika gradi na vlastitoj refleksiji koja će kod učenika osigurati kritičko promišljanje usvojenih vrijednosti.

Komunikacijom sa drugima, učenici oblikuju vlastiti identitet i integritet, razvijaju solidarnost i poštovanje drugih i drugačijih te osvješćuju znanje o vlastitoj kulturi. Engleski jezik ima značajnu ulogu u razvijanju društva kao zajednice koja njeguje različitosti i inkluzivnost. Znanje engleskog jezika omogućava djetetu i mladoj osobi otkrivanje potpuno novih svjetova čime se javlja znatiželja za novim saznanjima. Oni na ovaj način mogu iskazati svoju kreativnost, kritičko mišljenje, inovativnost i maštovitost čime se dostiže najviši stepen razvoja na kojem se postiže samostalnost, i jača se intelektualni i emocionalni kapacitet pojedinca.

Učenje i podučavanje engleskog jezika neposredno odražavaju vrijednosti i ciljeve određene Okvirom nacionalnog kurikulum. Poznavanje engleskog jezika kao globalnog jezika koji se koristi na raznim područjima ljudskog djelovanja ključno je za aktivno i odgovorno sudjelovanje djece i mladih ljudi u svakodnevnom životu u lokalnoj i globalnoj zajednici. Vizija i svrha obrazovanja treba da u fokusu ima sposobnosti svake osobe da ostvari svoj lični potencijal istovremeno djelujući na dobrobit društva kroz njegovanje zajedničkih vrijednosti. Engleski jezik igra značajnu ulogu u razvijanju individualnih vrijednosti kao što su aktivno učestvovanje u demokratskom društvu, saradnja, odgovorno ponašanje, solidarnost, empatija i integritet. Učenici u procesu učenja postaju autonomni tako što kritički promišljaju o načinu na koji uče, prateći i vrednujući napredak koji ostvaruju.

Učenje i podučavanje engleskog jezika potiče i osigurava razvoj komunikacijske i međukulturne kompetencije, doprinosi cjelovitom razvoju učenika te se pozitivno odražava na razvoj temeljnih kompetencija. U kontekstu razvoja ključnih kompetencija učenje engleskog jezika u mnogome doprinosi kombinacijom predmetnih i generičkih kompetencija kao što su komunikacijska, kreativna, produktivna, društvena i građanska kompetencija. Ovakav pristup omogućava koncept učenja i podučavanja koji je usmjeren prema osobi i njenim sposobnostima čime se utječe na harmoničan razvoj učenika u zrelu mladu osobu.

Komunikacija na engleskom jeziku, iz perspektive predmetno-specifičnih kompetencija, podrazumijeva tri dimenzije:

- govor i pisanje kao interaktivni proces u kojem učenici uče da komuniciraju na engleskom jeziku

- slušanje i čitanje kao receptivni proces u kojem učenici razvijaju razumijevanje engleskog jezika
- govor i pisanje kao prezentacijski proces u kojem se učenici usredsređuju na organizovanje misli i svjesnost o publici prilikom iznošenja informacija

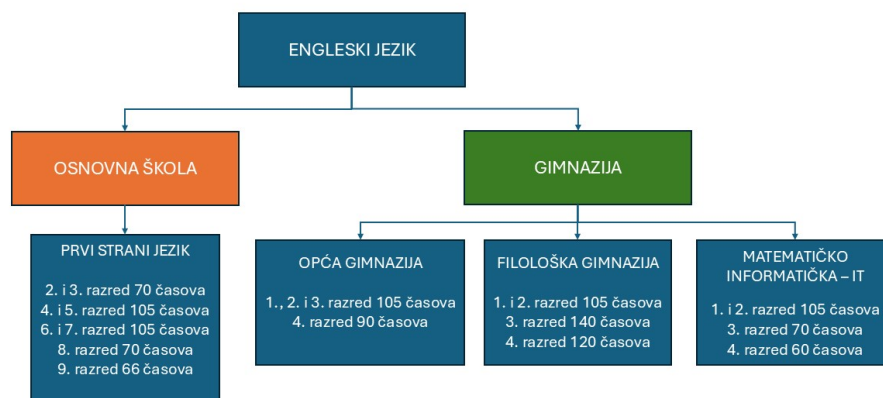
Pored ovih dimenzija, kroz učenje jezika se uči i o kulturnom kontekstu jezika, jer je jezik najvidljiviji korišten izričaj jedne kulture.

Ovladavanje engleskim jezikom povoljno utječe na učenikovu sliku o sebi kao i na donošenje odgovornih odluka, te stvara preduvjet za nastavak obrazovanja i profesionalno usmjerenje. Učenici će steći vještinu samostalnog učenja, razviti pozitivan stav prema učenju te će koristiti različite strategije učenja i upravljanja informacijama. Potrebno je da učenik povezuje svoje informatičke sposobnosti sa učenjem engleskog jezika jer će učenik na taj način upravljati informacijama u digitalnom okruženju, i moći će primijeniti informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne, radne i privatne potrebe.

Nastavni predmet Engleski jezik je u direktnoj vezi sa bosanskim jezikom i književnošću, isto kao i sa drugim stranim jezicima s kojim čini ovo područje. Engleski jezik, kao nastavni predmet, je također povezan i sa ostalim odgojno-obrazovnim područjima (uključujući prirodu i društvo, historiju, geografiju, biologiju, likovnu i muzičku kulturu, kao i tjelesni i zdravstveni odgoj), jer se sadržaji ovih nastavnih predmeta mogu izučavati i na engleskom jeziku.

Osnovna načela poučavanja su izbor sadržaja te primjena metoda učenja i poučavanja primjerenih razvojnoj dobi učenika uz uvažavanje individualnih razlika u predznanju, sposobnostima, motivaciji, stilu i strategijama učenja. Pristup je komunikacijski, sa učenikom u središtu nastavnog procesa i sa naglaskom na njegovu uključenost. Učenici su uključeni u sve faze nastavnog procesa, od planiranja, realizacije do vrednovanja i ocjenjivanja u svrhu razvijanja punog potencijala učenika. Učenici se na taj način potiču na samostalno učenje i odgovornost za isto. Neophodan je visok nivo povjerenja između učenika i nastavnika i pozitivno okruženje za rad.

Engleski jezik se izučava u svim ciklusima i vrstama odgoja i obrazovanja, počevši od predškolske razine gdje djeca počinju učiti Engleski jezik kroz audio-vizuelni poticaj, igru i pokret. U osnovnoj školi se počinje izučavati u 2. razredu kao prvi strani jezik. U gimnaziji se također izučava kao prvi strani jezik tokom sve četiri godine srednjoškolskog obrazovanja. Fond sati zavisi od vrste programa i razreda:

Godišnji fond časova u predmetnom kurikulumu Engleski jezik

Ovaj nastavni predmet se u IV razredu opće gimnazije može izučavati dodatna 2 časa sedmično (60 časova godišnje), ako se učenik opredjeli za izučavanje ovog nastavnog predmeta u okviru obaveznog izbornog područja (OIP).

B/ CILJEVI UČENJA I PODUČAVANJA PREDMETA

Ciljevi učenja i podučavanja Engleskog jezika izvedeni su iz svrhe učenja i podučavanja u skladu sa Zajedničkim evropskim referentnim okvirom za jezike (CEFR) i definisani su na sljedeći način:

1. osposobiti učenike za samostalnu usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku kako u školskom tako i u kontekstu šire društvene zajednice
2. upoznati učenike sa kulturnim obilježjima zemalja engleskog govornog područja u svrhu razvijanja sposobnosti uvažavanja mišljenja drugih, te razvijanja emocionalne i socijalne inteligencije čime grade konstruktivni stav prema svijetu u kojem žive sa razvijenim društvenim vještinama i općeljudskim vrijednostima
3. osposobiti učenike da samostalno koriste različite izvore znanja i strategije za učenje engleskog jezika, te poticati razvijanje pozitivne radoznalosti i motivacije za rješavanje problema i timski rad što vodi razvijanju kreativnosti i kritičkog mišljenja
4. razviti medijsku pismenost i komunikaciju u digitalnom okruženju u skladu sa zahtjevima savremenog društva i s ciljem postizanja samoostvarenja i opće pismenosti u akademskom/poslovnom svijetu, a naročito u međunarodnom okruženju i profesijama u kojima upotreba Engleskog jezika ima ključnu ulogu

Ciljevi učenja i podučavanja su u međusobnoj korelaciji kao i elementi oblasne strukture predmetnog kurikulumu, te kao takvi usmjeravaju razvoj ključnih i predmetno-specifičnih kompetencija.

C/ OBLASNA STRUKTURA PREDMETNOG KURIKULUMA

Oblasnu strukturu predmetnog kurikuluma Engleski jezik čine sljedeće tri oblasti, koje proizlaze iz opisa i svrhe te ciljeva učenja i podučavanja ovog predmeta, a u skladu sa Zajedničkom jezgrom Nastavnog plana i programa za strani jezik (ZJNPP) definisanom na ishodima učenja i nivoima znanja Zajedničkog evropskog referentnog okvira za jezike (CEFR):

A. Komunikacijsko-jezička oblast,

B. Međukulturna oblast,

C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Njihova konceptualna povezanost u jednu cjelinu, uravnoteženost i otvorenost prema ostalim nastavnim predmetima, posebno bosanskom jeziku i književnosti i stranim jezicima, predstavljaju polazište za odgojno-obrazovne ishode.

A. Komunikacijsko-jezička oblast

Ova oblast podrazumijeva uspješno usmeno i pisano služenje engleskim jezikom u skladu s različitim kontekstima. Komunikacijsko-jezička oblast podrazumijeva: stjecanje znanja o vokabularu, gramatici, pravopisu, izgovoru u engleskom jeziku, kao i razvijanje sve četiri jezičke vještine (slušanje, čitanje, govor i pisanje) te razvijanje operativnog znanja za upotrebu stečenog znanja i vještina u adekvatnoj situaciji. Ova oblast pored razvijanja komunikacijskih vještina podrazumijeva i podstiče socijalizaciju te razvoj kreativnosti i kognitivnih sposobnosti.

Proces slušanja i razumijevanja se dijeli po fazama: jezičko poimanje (akustički signali, identifikacija i razlikovanje pojedinih glasova, morfema, riječi i rečenica, intonacija); sintaktičko-semantička analiza i interpretacija (predznanje se poredi i sistematizira). Slušanje je orijentisano na razumijevanje značenja, pa je samim tim i semantička komponenta pri obradi informacija vrlo bitna. Vještina slušanja i razumijevanja je preduslov ili uslov za svaki dijalog u svakodnevnom životu i temelj je za napredovanje u usvajanju engleskog jezika.

Čitanje je proces u kojem čitalac, na osnovu prethodnog znanja i/ili iskustva, gradi u svom umu novo značenje s informacijama koje je dobio iz teksta. Oslanja se na dvije međusobno povezane sposobnosti: čitanje riječi – brzo prepoznavanje i analiziranje riječi, te jezičko razumijevanje – sposobnost razumijevanja značenja riječi i rečenica. Cilj je i razvijanje čitalačke kulture i navika djece i mladih što će dovesti do povećanja nivoa čitalačke pismenosti.

Govor je sastavni dio ljudske komunikacije. Ona se odvija na dva plana: razumijevanje primljenog sadržaja i verbalno reagovanje na taj sadržaj. Međutim, komunikaciju ne čine samo jezički iskazi, nego i gestikulacija, mimika te paralingvistički fenomeni (pauze, ton, brzina kojom se govori i sl.). U nastavnom procesu razvijanje vještine govora se mora učiti i vježbati, kako bi bilo uspješno i izvan učionice. Govorna vježba je

istovremeno posvećena i vokabularu, izgovoru i gramatičkoj korektnosti. Govor može biti vođeni i slobodni. Kod slobodnog govora u fokusu nije gramatika, više je usmjeren na što uspješniju komunikaciju, dok je vođeni govor, koji se najčešće vježba u učionici, fokusiran i na gramatičku korektnost. Kod vođenog govora vrlo je bitan redoslijed kojim se nastavni sadržaj usvaja, kao i da nastavnik obrati pažnju na tu činjenicu.

Kod vještine govora razlikujemo tri stadija, a to su: reprodukcija (imitiranje, odnosno ponavljanje određenog sadržaja), rekonstrukcija (ponavljanje sadržaja nekog teksta, pri čemu se u prvi plan stavljaju najvažniji iskazi u tekstu, a učenik je slobodniji u odabiru riječi i izraza, udaljava se od teksta) i konstrukcija (učeniku nisu potrebni predlošci, govori slobodno).

B. Međukulturna oblast

Svijet u kojem živimo podrazumijeva višejezičnost i međukulturnu interakciju, što nameće neophodnost segmenta učenja, upoznavanja i poštivanja različitosti. Ova oblast podrazumijeva da će učenik biti sposoban da objektivno sagleda ono što je slično i ono što je različito među kulturama te da uvažava sagovornika i gradi međukulturni odnos bez stereotipizacije i predrasuda. Učenik razvija svijest i poštovanje prema načinu života drugih ljudi, obrascima ponašanja kojim je uređen njihov svijet i svjetonazorima koji upravljaju njihovim ponašanjem. Ova oblast pomaže učeniku da “živi” engleski jezik u duhu multikulturalnosti, da širi svoje vidike, što mu omogućava uspješnost kako u privatnoj tako i u profesionalnoj sferi života. Za to je potrebno znanje, svjesnost i razumijevanje odnosa između učenikovog svijeta i svijeta anglofonih zemalja.

Kultura je sastavni dio svakog pojedinca, a jezik i kultura su usko povezane sastavnice ljudskog postojanja. Jezik služi za izražavanje kulture dok kultura utječe na jezik oblikujući ga. Dakle, jezik i kultura su dva isprepletena pojma koja se ne mogu razdvajati.

S kulturom, običajima i načinom života izvornih govornika učenici se upoznaju na različite načine: kroz tekstove koji prenose činjenice i daju informacije; autentične tekstove ili simulirano autentične tekstove iz čijeg se konteksta mogu izvući određeni zahtjevi te steći komunikativna kompetencija; tekstove koji omogućavaju uočavanje sličnosti i razlika između vlastite kulture i anglofonih kultura.

C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije

Tokom samog nastavnog procesa razvoj ličnosti i društvene interakcije veoma često se ne posmatra kao centralna aktivnost, ali se definitivno ne smije izostaviti u smislu oblasti koja treba biti uključena u kurikulum za engleski jezik. Razvoj ličnosti učenika se oslanja na društvene, obrazovne i kontekstualne procese od kojih je najvažnija škola. Škola ima ogroman utjecaj na razvoj stava učenika o samom sebi, pri tome posebno naglašavajući razvoj samopoštovanja, socijalne kompetencije, usvajanja univerzalnih vrijednosti, zrelog moralnog rasuđivanja, društvene svijesti i ponašanja, razvoj društvene i lične odgovornosti, metakognitivne kompetencije (učiti kako se uči), samostalnosti i samoostvarenja u učenju jezika.

Dakle, ova oblast, između ostalog, ima fokus na stvaranju saradničke i stvaralačke zajednice, s ciljem podsticanja slobode izražavanja, fleksibilnosti i originalnosti. Tokom

podučavanja engleskog jezika poseban akcenat se stavlja na preduzetničku kompetenciju kako bi do izražaja došla jezička kreativnost i produkcija te konstruktivna saradnja u aktivnostima koje traže upotrebu vještina grupnog i timskog rada. S tim u vezi je i razvoj informacijske pismenosti (prikupljanje i korištenje informacija) i digitalne pismenosti (upotreba digitalnih alata u sigurnom okruženju). Učeniku se daju određene informacije o nekom području, te ga se, što je najvažnije, osposobljava da samostalno i kreativno rješava probleme, kako da samostalno dođe do informacija, kako da ih obradi, upotrijebi itd., čime se, evidentno, aktivira, stavlja u fokus nastavnog procesa, što rezultira najvišim stepenom razvoja učenika. U tom kontekstu je bitna i upotreba metakognitivnih strategija i strategija učenja engleskog jezika, koje osposobljavaju učenika da upravlja svojim učenjem i podstiču samostalnost i odgovorno učenje. Također, neophodno je obratiti pažnju i na aktivnosti koje imaju za cilj razvoj empatije i osjećajnosti prema drugima, humanosti, solidarnosti, prijateljstva, što ima ključnu ulogu u stvaranju društvene inkluzije i kohezije.

Oblasna struktura predmetnog kurikulumu Engleski jezik

U nastavku slijedi dio koji se odnosi na odgojno-obrazovne ishode koji su okosnica predmetnog kurikulumu Engleski jezik i razrađeni su za svaku od tri oblasti na kojima se temelji. Odgojno-obrazovni ishodi pomažu nastavnicima u praćenju napretka učenika i u vrednovanju učeničkih postignuća. Tokom pripremanja procesa učenja i podučavanja nastavnik treba povezati odgojno-obrazovne ishode sa sadržajima navedenim u kurikulumu i metodama podučavanja. U tabelama su odgojno-obrazovni ishodi označeni šiframa. Skraćenice poput A.2.1. ili B.I.1. i sl. označavaju redom: oblast kojoj ishod pripada (A. Komunikacijsko-jezička oblast, B. Međukulturna oblast, C. Razvoj ličnosti i društvene interakcije), razred (2. – drugi razred, 3. – treći razred... u osnovnoj školi, I. – prvi razred, II. – drugi razred... u gimnaziji), te redni broj odgojno-obrazovnog ishoda koji se podučava u sklopu navedene oblasti (1. – prvi ishod, 2. – drugi ishod...). Skraćenice SJZ-1.2.2 ili SJZ-4.3.1 označavaju poveznice sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa za strane jezike definiranoj na ishodima učenja, a skraćenice KMP-1.1.1 ili KMP-1.1.2 označavaju poveznice sa Zajedničkom jezgrom nastavnih planova i programa za kroskurikularno područje definiranoj na ishodima učenja odakle su ishodi dijelom ili u potpunosti preuzeti.

D/ ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI

OSNOVNA ŠKOLA Prvi strani jezik 2. razred / 2 časa sedmično/ / 70 časova godišnje/

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.2.1. Reaguje na vrlo jednostavne izraze i pitanja prilikom slušanja i čitanja.	• Reaguje prilikom slušanja i čitanja gestikulacijama, pokazivanjem, mimikom. • Odgovara na vrlo jednostavna pitanja koja su izgovorena sporo s jasnim pauzama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: lično predstavljanje, školski pribor i učionica, brojevi, boje, igračke, hrana i piće, prostorije u kući, životinje, dijelovi tijela Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika. Gramatički sadržaji: Imenice: jednina i množina Zamjenice: lične, pokazne (this, that), upitne (what, who) Pridjevi: prisvojni pridjevi (my, your, his, her), upitni pridjevi (what colour), brojevi, determinatori: članovi a/an Glagoli: glagol have, have got, Present Simple Tense (1. lice jednine učestalih glagoli, odrični oblik) Prijedlozi: in, on, under	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. U prvim godinama učenja jezika važno je kreirati pozitivno i zabavno okruženje za učenje jezika, a ne o jeziku. Učenike je potrebno izlagati igrama i zabavnim aktivnostima kao što su : pantomima, mimika, ples, igranje uloga, imitacija, pjevanje, crtanje, bojenje, dopunjavanje i povezivanje. Podučavanje jezičkih sadržaja se preporučuje na ove gore navedene načine. Cilj je da se učenici usmeno izražavaju s lakoćom, te se postepeno prelazi na čitanje i prepisivanje riječi. Različiti oblici rada se trebaju primjenjivati, ali naglasak treba da bude na rad u paru, ili grupi jer na taj način svaki učenik dobija priliku da učestvuje. Jako je bitno pobuditi i razviti motivaciju za učenje engleskog jezika, razviti radne navike i samopouzdanje kod učenika. Konstruktivna i motivacijska povratna informacija o postignućima učenika je neophodna. Također, jako je važno stvoriti atmosferu uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.2.2. Prepoznaje najosnovnije riječi i njihovo značenje.	• Identifikuje riječ i povezuje sa slikom i stvarima.

	• Ilustruje napisanu riječ, numeriče slijed slika i povezuje s riječima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ -1.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.2.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.2.1.	
A.2.3. Ponavlja i upotrebljava usvojene riječi.	• Ponavlja riječi odvojeno i u kratkom nizu (2 – 3 riječi) prema govornom modelu. • Imenuje osobe, radnju, predmete iz svoje okoline uz pravilan izgovor upotrebljavajući usvojene riječi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.2.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.2.1.	
A.2.4. Naglas čita poznate riječi i fraze.	• Čita naglas jednostavne riječi koje su napisane pojedinačno ili u frazama. • Oponaša pravilnu intonaciju prema govornom modelu uz pomoć nastavnika koji vodi računa o brzini prilikom izgovora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.2.3
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.2.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.2.1.	
A.2.5. Komunicira upotrebljavajući najosnovnije riječi i fraze.	• Upotrebljava najjednostavniji vokabular u govornim cjelinama. • Učestvuje u kratkim dramatizacijama (2–3 kratke rečenice) uz pomoć nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.2.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.2.1.	

A.2.6. Prepisuje usvojene riječi.	• Tačno i uredno prepisuje slova engleske abecede kojih nema u abecedi bosanskog jezika i književnosti (q, w, x, y). • Prepisuje usvojene riječi sa ili bez vizuelne potpore. • Prepisuje riječi u cilju uvježbavanja rukopisa i razvoja grafomotorike u smislenim aktivnostima (izrađuje npr. čestitke).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.2.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.2.1.	

Oblast: B/Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.2.1. Uočava najosnovnija obilježja anglofonih kultura.	• Primjećuje tipična imena i prezimena engleskog govornog područja. • Prepoznaje iste i slične praznike koji se obilježavaju i u Bosni i Hercegovini.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. Učenici treba da su spremni da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način poštuju svoju ali i anglofone kulture. Učenike treba podsticati na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.	
B.2.2. Pokazuje zanimanje za učenje o drugim kulturama.	• Pozitivno reaguje na priče, pjesme, brojalice i slikovnice na engleskom jeziku. • Propituje o navedenim sadržajima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda B.2.1.	

B.2.3. Prepoznaje osnovne obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u vlastitoj kulturi i anglofonim kulturama.	• Prepoznaje najosnovnije načine formalnog i neformalnog obraćanja i pozdravljanja u vlastitoj i anglofonim kulturama. • Uočava načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i anglofonoj kulturi.
Poveznice sa ZJNP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju i odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda B.2.1.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.2.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Usmerava pažnju na najbitnije sadržaje. • Uočava sličnosti i razlike između engleskog i bosanskog jezika i književnosti s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.2.1. SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na opće poznatoj Bloomovoj taksonomiji koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati produktivnu kompetenciju. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. razne engleske brojalice i brzalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.	
C.2.2. Identifikuje dostupne izvore informacija.	• Identifikuje različite izvore informacija.

	• Upoznaje se s udžbenikom, radnom sveskom, digitalnim materijalima uz pomoć nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda C.2.1.	
C.2.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje primjere prijateljskog ponašanja u nastavnim sadržajima. • Učestvuje u najjednostavnijim grupnim i timskim aktivnostima te radi u paru. • Uz pomoć nastavnika izrađuje neki predmet za izložbu/prodaju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda C.2.1.	

**3. razred / 2 časa sedmično/
/ 70 časova godišnje/**

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.3.1. Reaguje na vrlo jednostavne izraze, instrukcije i pitanja prilikom slušanja i čitanja.	• Reaguje prilikom slušanja i čitanja gestikulacijama, pokazivanjem, mimikom. • Odgovara na vrlo jednostavna pitanja koja su izgovorena sporo s jasnim pauzama. • Daje i slijedi kratke i vrlo jednostavne upute.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: lično predstavljanje, školski pribor i učionica, brojevi, boje, igračke, hrana i piće, porodica i dom, životinje, svakodnevni život, praznici Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Učenici će, također, vježbati upotrebu (a ne učiti o tome!): afikse, antonime, složenice, kolokacije. Gramatički sadržaji: Imenice: jednina i množina, prisvojni genitiv (<i>John's, Jane's</i>) Zamjenice: lične, pokazne (<i>this, that</i>), upitne (<i>who, what</i>) Pridjevi: Determinatori: članovi (<i>a/an, the</i>), prisvojni pridjevi (<i>my, your, his, her</i>), upitni pridjevi (<i>what colour</i>), brojevi od 1 do 20 Opisni pridjevi (najosnovniji npr. <i>sad, happy, nice, bad, good, fine</i>) Glagoli: Present Simple, modalni glagol <i>can</i>; glagoli <i>be, have, have got</i>; imperativ, 2. lice jednine i množine Prilozi: za mjesto (<i>here, there</i>) Prijedlozi: <i>on, in, at</i> (u osnovnim značenjima)	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. U prvim godinama učenja jezika važno je kreirati pozitivno i zabavno okruženje za učenje jezika, a ne o jeziku. Učenike je potrebno izlagati igrama i zabavnim aktivnostima kao što su: pantomima, mimika, ples, igranje uloga, imitacija, pjevanje, crtanje, bojenje, dopunjavanje i povezivanje. Podučavanje jezičkih sadržaja se preporučuje na ove gore navedene načine. Cilj je da se učenici usmeno izražavaju s lakoćom, te se postepeno prelazi na čitanje i prepisivanje. Različiti oblici rada se trebaju primjenjivati ali naglasak treba da bude na rad u paru, ili grupi jer na taj način svaki učenik dobija priliku da učestvuje. Jako je bitno pobuditi i razviti motivaciju za učenje engleskog jezika, razviti radne navike i samopouzdanje kod učenika. Konstruktivna i motivacijska povratna informacija o postignućima učenika je neophodna. Također, jako je važno stvoriti atmosferu uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.3.2. Prepoznaje najosnovnije riječi i njihovo značenje.	• Identifikuje riječ i povezuje sa slikom i stvarima.

	• Ilustruje napisanu riječ, numeriče slijed slika i povezuje s riječima. • Prepoznaje i povezuje napisanu riječ s izgovorenom riječi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda A.3.1.	
A.3.3. Ponavlja i upotrebljava usvojene riječi i jednostavne rečenice uz pravilan izgovor.	• Ponavlja riječi odvojeno i u kratkom nizu (2 – 3 riječi) prema govornom modelu. • Oponaša pravilan izgovor i intonaciju dok izgovara riječi i jednostavne rečenice. • Imenuje osobe, radnju, predmete iz svoje okoline uz pravilan izgovor upotrebljavajući usvojene riječi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda A.3.1.	
A.3.4. Naglas čita poznate riječi, fraze i proste rečenice.	• Čita naglas jednostavne riječi koje su napisane pojedinačno ili u frazama i prostim rečenicama. • Čita pravilno fraze i proste rečenice ponavljajući za nastavnikom ili audio zapisom. • Oponaša pravilnu intonaciju prema govornom modelu uz pomoć nastavnika koji vodi računa o brzini prilikom izgovora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.2.3
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.3.1.	
A.3.5. Komunicira upotrebljavajući najosnovije riječi i fraze.	• Razmjenjuje najjednostavnije rečenice postavljajući pitanja i dajući odgovore. • Upotrebljava najjednostavniji vokabular u govornim cjelinama.

	• Učestvuje u kratkim dramatizacijama (2–3 kratke rečenice) uz pomoć nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.3.1.	
A.3.6. Prepisuje usvojene riječ.	• Tačno i uredno prepisuje slova engleske abecede kojih nema u abecedi bosanskog jezika i književnosti (q, w, x, y). • Prepisuje usvojene riječi s ili bez vizuelne potpore. • Prepisuje riječi u cilju uvježbavanja rukopisa i razvoja grafomotorike u smislenim aktivnostima (izrađuje npr. čestitke).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.3.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.3.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.3.1. Uočava najosnovnija obilježja anglofonih kultura.	• Primjećuje tipična imena i prezimena engleskog govornog područja. • Imenuje i pravilno izgovara nazive praznika tipičnih za anglofone kulture. • Prepoznaje iste i slične praznike koji se obilježavaju i u Bosni i Hercegovini.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama.	

Učenici treba da su spremni da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način poštuju svoju ali i anglofone kulture. Učenike treba podsticati na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.	
B.3.2. Pokazuje zanimanje i otvorenost za učenje o drugim kulturama.	• Pozitivno reaguje na priče, pjesme, brojalice i slikovnice na engleskom jeziku. • Propituje o navedenim sadržajima. • Pozitivno reaguje na nove kulturne sadržaje i aktivnosti u poznatom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.3.1.	
B.3.3. Prepoznaje i oponaša obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u vlastitoj i anglofonim kulturama.	• Prepoznaje najosnovnije načine formalnog i neformalnog obraćanja i pozdravljanja u vlastitoj i anglofonim kulturama. • Uočava načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i anglofonoj kulturi. • Primjereno reaguje u vrlo jednostavnim komunikacijskim situacijama na engleskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-3.1.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.3.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.3.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Usmjerava pažnju na najbitnije sadržaje. • Uočava sličnosti i razlike između engleskog i bosanskog jezika i književnosti s fokusom na ortografiju, fonetiku i fonologiju (slova, glasovi, izgovor). • Koristi se slobodno engleskim jezikom. • Izrađuje najjednostavniji plan rada i učenja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1

Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko- jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na opće poznatoj Bloomovoj taksonomiji koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati produktivnu kompetenciju. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. razne engleske brojalice i brzalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.	
C.3.2. Identifikuje dostupne izvore informacija.	• Identifikuje različite izvore informacija. • Upoznaje se s udžbenikom, radnom sveskom, digitalnim materijalima uz pomoć nastavnika. • Prepoznaje najosnovnije oblike IKT-a.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.3.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.3.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje primjere prijateljskog ponašanja u nastavnim sadržajima. • Pokazuje snalažljivost u rješavanju svakodnevnih problema. • Učestvuje u najjednostavnijim grupnim i timskim aktivnostima te radi u paru. • Uz pomoć nastavnika izrađuje neki predmet za izložbu/prodaju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko- jezičke oblasti.
Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.3.1. Napomena: Pored unaprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP:1.1.1, KMP-1.1.2, i KMP-1.1.3.

**4. razred / 3 časa sedmično/
/105 časova godišnje/**

Oblast: A/ Komunikacijsko-jezička	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.4.1. Reaguje na jednostavne izraze, instrukcije i pitanja prilikom slušanja i čitanja vrlo kratkog teksta.	• Reaguje: a) neverbalno (gestikuliranjem, pokazivanjem, crtanjem, povezivanjem ilustracija s tekstom, numerisanjem slijeda slika i rečenica i sl.) b) verbalno (samostalno daje kratke odgovore na jednostavna pitanja, ponavlja ono što čuje, glumi, imitira po dodijeljenim ulogama i sl.).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: lično predstavljanje, porodica, kuća i dom, moja okolina (u gradu i selu), svakodnevni život, škola i slobodno vrijeme, dječija književnost, moja domovina, praznici Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati i učiti da upotrebljavaju: afikse, antonime, složenice, kolokacije. Gramatički sadržaji: Imenice: vlastite, opće, množina, prisvojni genitiv (<i>John's, Jane's</i>) Zamjenice: lične, pokazne (<i>this, that</i>), upitne (<i>who, what</i>) Pridjevi: Determinatori: članovi (<i>a/an, the</i>), prisvojni pridjevi (<i>my, your, his, her</i>), upitni pridjevi (<i>what colour</i>), brojevi od 20 do 100 Opisni pridjevi (<i>sad, happy, nice, bad, good, fine, tired, scared, hungry, thirsty</i>) Glagoli: Present Simple (potvrđni, odrični, upitni oblik), Present Continuous (potvrđni, odrični, upitni oblik) Pomoćni glagoli <i>be, have, have got</i> Modalni glagol <i>can</i> (potvrđni, upitni, odrični oblik) Prilozi za: mjesto (<i>here, there</i>), vrijeme (<i>today, now</i>) Prijedlozi za: mjesto (<i>in, at</i>), vrijeme (<i>at, on, in, after</i>) Rečenice: red riječi, osnovni tip u potvrđnoj, odričnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici <i>There is a.../There are...</i>	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko- jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje, ponavljanje, i na usmenu komunikaciju sa zabavnim aktivnostima koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje jezika. Učenici uče jezik, a ne o jeziku. Prilikom obrade leksičkih i gramatičkih sadržaja, treba kreirati pozitivnu klimu u učionici. Učenike je potrebno izlagati igrama i zabavnim aktivnostima kao što su: pantomima, mimika, ples, igranje uloga, imitacija, pjevanje, crtanje, bojenje, dopunjavanje i povezivanje. Različiti oblici rada se trebaju primjenjivati ali naglasak treba da bude na rad u paru i grupi, kako bi svi učenici dobili priliku da učestvuju. Jako je bitno pobuditi i razviti motivaciju za učenje engleskog jezika, razviti radne navike i samopouzdanje kod učenika. Također, važno je	

stvoriti atmosferu uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.4.2. Prepoznaje i izgovara slova/glasove i riječi u smislenoj cjelini.	• Identifikuje i izgovara riječ prema slikovnom prikazu. • Prepoznaje slova engleske abecede i povezuje izgovoreni glas s grafičkim prikazom istog. • Ponavlja glasove engleske abecede i slovkanje riječi prema govornom modelu s ili bez vizuelne potpore. • Reprodukuj e englesku abecedu kroz pjesme. • Slovka jednostavne, poznate riječi naglas.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.4.1.	
A.4.3. Upotrebljava usvojene riječi i rečenice u poznatom kontekstu uz pravilan izgovor.	• Prepoznaje i izgovara usvojene riječi i rečenice prema govornom modelu. • Niže riječi u rečenicu na osnovu slikovnog i zvučnog podsticaja. • Imenuje osobe, radnju, predmete, pojmove te odgovara na pitanja iz poznatog konteksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda A.4.1.	
A.4.4. Naglas čita rečenice i najjednostavniji tekst s poznatim riječima.	• Čita rečenice i najjednostavniji tekst uz pravilan izgovor i intonaciju. • Čita i oponaša likove iz poznatog teksta po dodijeljenim ulogama. • Oponaša pravilnu intonaciju uz pomoć nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.2.3

Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.4.1.	
A.4.5. Upotrebljava osnovne usvojene riječi, fraze i rečenice u komunikacijskim situacijama uz pravilan izgovor.	• Razmjenjuje jednostavne rečenice postavljajući pitanja i dajući odgovore (vodi jednostavan, kratak dijalog na poznate teme iz okruženja i svakodnevnice). • Razmjenjuje lične informacije s vršnjacima upotrebljavajući naučene obrasce predstavljanja. • Učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica) uz pomoć nastavnika ili sagovornika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.4.1.	
A.4.6. Piše vrlo kratke i jednostavne rečenice.	• Dopunjava, reda riječi i formira rečenicu. • Piše poznate riječi i kratke rečenice povezujući ih s ilustracijama (dopisuje riječ pored slikovnog prikaza, mijenja ilustracije odgovarajućim riječima i sl.). • Upotrebljava najčešće znakove interpunkcije (tačku, zarez, upitnik) i pravopisno pravilo koje se odnosi na najosnovniju upotrebu velikog slova.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima za ishod A.4.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.4.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.4.1. Prepoznaje sličnosti i razlike između anglofonih kultura i vlastite kulture.	• Navodi osnovne informacije o anglofonim zemljama (nazivi zemalja, gradova).

	• Prepoznaje posebnosti porodičnih proslava i načine obilježavanja praznika anglofonih kultura. • Uočava sličnosti i razlike između praznika i proslava anglofonih kultura s vlastitom kulturom.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima učenika te im omogućiti poređenje sa odgovarajućim sadržajima iz vlastite kulture. Učenike je potrebno podsticati na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez predrasuda i stereotipa, te iskoristiti znatiželju učenika ovog uzrasta. Također, bitno je pobuditi interesovanje za aktivno učenje o anglofonim kulturama kod učenika dajući im aktivnosti i zadatke koji su prilagođeni njihovom uzrastu. Jako je bitno kod učenika razviti toleranciju i poštovanje prema drugima i drugačijima.	
B.4.2. Pokazuje zanimanje i otvoreno pristupa sadržajima o anglofonim kulturama.	• Postavlja pitanja o bliskim sadržajima i običajima te o nepoznatim sadržajima. • Zanima se za svakodnevnicu anglofonih vršnjaka. • Pozitivno reaguje na manje poznate i nove kulturne sadržaje i aktivnosti u poznatom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičkih oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.4.1.	
B.4.3. Razlikuje osnovne obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u vlastitoj kulturi i anglofonim kulturama.	• Razlikuje načine formalnog i neformalnog obraćanja i pozdravljanja u vlastitoj i anglofonim kulturama. • Razlikuje primjerene načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i anglofonim kulturama. • Primjereno reaguje u jednostavnim komunikacijskim situacijama na engleskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičkih oblasti.	

Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.4.1.

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.4.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Prepoznaje i povezuje informacije sa slikom, pokretom i svojim iskustvom. • Povezuje riječi koje su slične u engleskom i bosanskom jeziku. • Razvija sposobnost pažljivog slušanja. • Izgrađuje samopouzdanje korištenjem svojih snaga i prednosti. • Planira u skladu sa svojim školskim i vanškolskim obavezama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakciji ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na opće poznatoj Bloomovoj taksonomiji koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati produktivnu kompetenciju. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. razne engleske brojalice i brzalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.	
C.4.2. Upotrebljava dostupne izvore informacija u skladu sa njihovom namjenom.	• Pronalazi osnovne informacije u najjednostavnijim sadržajima iz različitih dostupnih izvora. • Upoznaje se samostalno s udžbenikom, radnom sveskom, digitalnim materijalima. • Upoznaje i upotrebljava osnovne oblike IKT-a uz sugestiju nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.4.1. Napomena: Pored navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeću poveznicu: SJZ-4.3.2.	
C.4.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Iskazuje svoje ideje slobodno i bez ustezanja. • Učestvuje u zajedničkim akcijama pomoći drugim osobama. • Samostalno izrađuje neki predmet za izložbu/ prodaju. • Učestvuje u jednostavnim grupnim i timskim aktivnostima te radi u paru. • Kreira slikovni rječnik najčešćih pojmova.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.3.2 SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda C.4.1. Napomena: Pored unaprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2, KMP-1.1.3.	

**5. razred / 3 časa sedmično/
/105 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.5.1. Identifikuje glavnu poruku vrlo kratkog i kratkog te vrlo jednostavnog teksta i reaguje na nju prilikom slušanja i čitanja.	• Izdvaja glavnu poruku i likove u slušanom i čitanom tekstu. • Razlikuje glavne i sporedne informacije prilikom slušanja i čitanja. • Odgovara na kratka pitanja u vezi s poznatim sadržajem pokazujući razumijevanje istog. • Postavlja kratka pitanja u vezi s kratkim i vrlo kratkim, jednostavnim tekstom uz pomoć nastavnika/vršnjaka kada je potrebno. • Niže ispremetane, ponuđene rečenice hronološkim slijedom nakon slušanja i čitanja. • Razlikuje tačne od netačnih tvrdnji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: porodica, škola, moje okruženje, svakodnevni život, slobodno vrijeme, životinje, zemlje i narodi Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: skraćenice, skraćenice za dane u sedmici i mjesecu, afikse, antonime, složenice, kolokacije. Gramatički sadržaji: Imenice: brojive, nebrojive, pravilna/nepravilna množina Zamjenice: lične, subjekatski i objekatski padež, pokazne (<i>this, that, these, those</i>), upitne (<i>who, which, what, whose</i>), prisvojne, neodređene (<i>somebody, anybody, nobody</i>) Pridjevi: Determinatori: članovi (<i>a/an, the</i>, nulti), prisvojni pridjevi (<i>my, your, his, her, its, our, your, their</i>), pokazni pridjevi, <i>this (girl), that (boy), these (girls), those (boys)</i>, pridjevi za neodređenu količinu i broj, npr. <i>some, any, much, many, all</i>, upitni pridjevi <i>what, which, whose</i>, brojevi od 1 do 100 Opisni pridjevi, najčešći u okviru datih tema Pravilno poređenje pridjeva Glagoli: Present Simple (potvrдна, одрична, upitna forma), Present Continuous (potvrдна, одрична, upitna forma) Glagoli <i>be, have/have got</i> (potvrдна, одрична, upitna forma) Modalni glagoli <i>can, may</i> (potvrдна, одрична, upitna forma) Imperativ, sva lica jednine i množine Prilozi (najčešći): mjesto, smjer, npr. <i>left, right, east, west</i>, vrijeme, način, npr. <i>slowly, quickly</i> Prijedlozi za: mjesto, npr. <i>in, on, under, behind, in front of</i>, vrijeme, npr. <i>in, on, at</i> Rečenice: osnovni red riječi u potvrдноj, одриčnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici <i>There is a/There are some...Is there a...? Are there any...?</i>	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.	

U prvim godinama učenja potrebno je usmjeriti pažnju na razumijevanje, ponavljanje i usmenu komunikaciju kroz zabavne aktivnosti, koje imaju za cilj da pobude, razviju i podržavaju zainteresovanost za učenje jezika, učenici još uvijek ne uče o jeziku. Važno je stvoriti pozitivnu i zabavnu atmosferu za učenje.

Podučavanje jezičkih sadržaja temelji se na govornoj komunikaciji i učenju iz situacija. Pored vještine govora i slušanja, posvećuje se pažnja i razvoju vještina čitanja i pisanja.

Gramatičke i leksičke strukture se i dalje biraju primjereno razvojnoj dobi učenika i postepeno se proširuju. Pri realizaciji datih i međupredmetnih tema od velike važnosti je postepeno i sistematično proširivanje broja riječi i izraza, s ciljem funkcionalnije upotrebe. Potrebno je ponuditi širok spektar zabavnih aktivnosti prilagođenim različitim stilovima učenja učenika kao što su: pantomima, mimika i gestikulacija, povezivanje (sadržaja, slike i riječi, slike i rečenice i sl.), dopunjavanje, jezičke igre, demonstracija, imitacija, pjevanje, recitovanje, igranje uloga, ples, crtanje, bojenje i slično, uz vizuelnu podršku.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Važno je pobuđivati motivaciju za učenje engleskog jezika i razvijati radne navike kao i samostalnost u radu u školi i kod kuće. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Naglasak je i na stvaranju atmosfere uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.5.2. Prepoznaje značenje riječi, fraza i najjednostavnijih glagolskih vremena iz konteksta kratkog i vrlo kratkog te vrlo jednostavnog teksta.	• Prepoznaje značenje ciljanih riječi, fraza i najjednostavnijih glagolskih vremena iz konteksta poznate tematike. • Izdvaja ciljane riječi, fraze i najjednostavnija glagolska vremena iz konteksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
A.5.3. Upotrebljava usvojene riječi, fraze i rečenice koje se odnose na poznate teme uz pravilan izgovor.	• Prepoznaje i izgovara usvojene riječi, fraze i rečenice prema govornom modelu. • Primjenjuje osnovni poredak riječi u izjavnoj, upitnoj, negativnoj i zapovjednoj rečenici. • Prepoznaje i primjenjuje riječi suprotnog značenja. • Daje vlastite primjere upotrebljavajući usvojene riječi, fraze i rečenice. • Formira kratke i vrlo jednostavne rečenice sastavljene od usvojenih riječi i fraza.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
A.5.4. Naglas čita vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan tekst bliskog sadržaja.	• Čita vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan poznat tekst o svakodnevnim situacijama uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju. • Čita naglas vrlo kratak i kratak te vrlo jednostavan, nepoznat tekst poznate tematike i s poznatim vokabularom.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.2.3
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
A.5.5. Razgovara o poznatim sadržajima i temama u vrlo kratkoj i vrlo jednostavnoj interakciji.	• Razgovara s vršnjacima/nastavnikom o sebi i drugima te o svakodnevnim situacijama upotrebljavajući usvojena pitanja i dajući usvojene odgovore. • Učenik slijedi i daje jednostavne upute (npr. upute za smjer kretanja). • Samostalno učestvuje u kratkim dramatizacijama (nekoliko kratkih rečenica).
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
A.5.6. Piše rečenice i vrlo kratak, vrlo jednostavan tekst poznate tematike.	• Piše rečenice i vrlo kratak, vrlo jednostavan tekst poznate tematike uz pomoć nastavnika ukoliko je to potrebno. • Formira jednostavne rečenice prateći model rečenica u obrađenom/poznatom tekstu. • Kratko odgovara na pitanja u pisanoj formi. • Piše informacije o sebi i drugima, povezuje dijelove teksta u logičnu cjelinu.

	• Piše raspored sati, čestitku, pozivnicu, poruku i sl. upotrebljavajući vrlo jednostavne jezičke strukture. • Upotrebljava osnovne znakove interpunkcije i pravopisno pravilo koje se odnosi na osnovnu upotrebu velikog slova.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za navedeni ishod su identični sadržajima u ishodu A.5.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje odgojno-obrazovnih ishoda za navedeni ishod su identične preporukama u ishodu A.5.1.	
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/ Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.5.1. Prepoznaje i navodi sličnosti i razlike između anglofonih kultura i vlastite kulture.	• Navodi činjenice o anglofonim zemljama i kulturama (nazivi gradova i zemalja, kulturne znamenitosti, naziv valute i sl.). • Proslavlja praznike koji su zajednički i u anglofonim kulturama i u vlastitoj kulturi u školskom ambijentu te upoređuje načine njihovog obilježavanja. • Navodi osnovne karakteristike obilježavanja tradicionalnih praznika u vlastitoj kulturi. • Opisuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnici anglofonih vršnjaka i poredi ih s vlastitim.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Potrebno je iskoristiti znatiželju učenika i podsticati ih na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez predrasuda i stereotipa. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i trebaju biti usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. Učenici trebaju biti spremni poštovati drugog i drugačijeg i a na jednak način uvažavati vrijednosti svoje i anglofonih kultura.	
B.5.2. Pokazuje zanimanje za usvajanje spoznaja o anglofonim kulturama.	• Pokazuje zanimanje za muziku, sport i slične sadržaje o anglofonim kulturama primjerene uzrastu.

	• Propituje o navedenim sadržajima te samostalno otkriva informacije koje ga zanimaju. • Otkriva navike iz svakodnevnice anglofonih vršnjaka.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.5.1.	
B.5.3. Primjenjuje osnovne obrasce uljudnog ponašanja i ophođenja u vlastitoj kulturi i anglofonim kulturama.	• Primjenjuje načine formalnog i neformalnog pozdravljanja i obraćanja u anglofonim kulturama i vlastitoj kulturi. • Odabire primjerene načine čestitanja i zahvaljivanja u vlastitoj i anglofonim kulturama. • Primjereno reaguje u jednostavnim komunikacijskim situacijama na engleskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-3.1.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.5.1.	

Oblast: C/ Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.5.1. Primjenjuje (meta) kognitivne vještine i strategije.	• Primjenjuje strategiju oluja ideja. • Povezuje pojmove i objašnjenja iz nastavnih sadržaja. • Primjenjuje najjednostavnije strategije učenja engleskog jezika uz sugestiju nastavnika. • Koristi se štampanim i elektronskim dvojezičkim rječnikom uz pomoć nastavnika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.2 SJZ-1.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	

Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na opće poznatoj Bloomovoj taksonomiji koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Ova oblast ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati produktivnu kompetenciju. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. razne engleske brojalice i brzalice, izradu ukrasa za praznike, pjevanje prigodnih pjesama itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom čestitke, pozivnice, plakata i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.5.2. Pronalazi neophodne informacije iz dostupnih izvora.	• Prepoznaje i upotrebljava različite dostupne izvore informacija. • Odabire i samostalno upotrebljava jednostavne oblike IKT-a.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda su identične preporukama za ostvarenje ishoda C.5.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.5.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Razvija svijest o sebi, o drugima oko sebe i o svojoj individualnosti. • Izrađuje i prezentuje predmete koje je napravio. • Prihvata sve članove grupe i sarađuje s njima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2 SJZ-1.3.1 SJZ-3.3.2.
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.5.1.	

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1., KMP-1.1.2., KMP-1.1.3.

**6. razred osnovne škole /3 časa sedmično/
/105 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.6.1. Prepoznaje suštinu kratkog i vrlo jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Prepoznaje glavne poruke/ideje slušanog i čitanog teksta o poznatim temama i svakodnevnim situacijama. • Uočava bitne informacije slušanog teksta i povezuje ih sa svojim iskustvom prilikom slušanja i čitanja. • Predviđa osnovni sadržaj ili suštinu slušanog i čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: porodica, redni brojevi, svakodnevni život, životinje i mladunci, slobodno vrijeme, zabava, priroda, škola, sportske aktivnosti, putovanja, hrana i piće, pejzaž, vrijeme, TV programi. Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će, također, učiti da upotrebljavaju: afikse, antonime, složenice, kolokacije te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: brojive i nebrojive, pravilna/nepravilna množina imenica Zamjenice: lične (padež subjekta i objekta), pokazne (<i>this, that, these, those</i>), upitne (<i>who, which, what, whose</i>), prisvojne (<i>mine, his, hers, its, ours, yours, theirs</i>), neodređene (<i>somebody, anybody, nobody, something, anything, nothing</i>) Pridjevi: Determinatori: članovi (<i>a/an, the, zero</i>), prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi, npr. <i>this (girl), that (boy), these (girls), those (boys)</i>, pridjevi neodređene količine i broja, npr. <i>some, any, much, many, all, (a) few, (a) little</i>, upitne <i>what, which, whose</i>, brojevi od 1 do 1000 Opisni pridjevi koji se odnose na date teme Nepravilno poređenje pridjeva Glagoli: sve forme u aktivu glagolskih vremena Present Simple, Present Continuous, Past Simple (pravilni i nepravilni glagoli), Future Simple: <i>shall/will</i>, Present Continuous za izražavanje budućnosti, <i>going to</i> oblik Pomoćni glagoli: <i>be, have/have got</i> Modalni glagoli, sve forme i značenja: <i>can, may, have to, must</i> Zapovjedni način, sva lica jednine i množine Prilozi, nešto prošireniji obim priloga koji se odnose na date teme, za mjesto, pravac/smjer, npr. <i>left, right, east, west</i>, vrijeme, npr. <i>last week, last year</i>, način, npr. <i>quickly, fast</i> Prijedlozi, nešto proširenija upotreba prijedloga za mjesto i vrijeme koji se odnose na date teme Rečenice: red riječi (nešto specifičniji red riječi uz upotrebu priloga učestalosti (npr. <i>always, never, sometimes</i>) <i>There is a/There are some... Is there a...? Are there any....?</i>	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Šesti razred je početak nove etape u učenju engleskog jezika. Učenici manje uče oponašanjem i ponavljanjem jezičkih obrazaca, a više svjesnim uvidom u njihove zakonitosti te uočavanjem strukturnih analogija i zaključivanjem na osnovu brojnih primjera.	

Postepeno stječu osnovna znanja o jeziku, uz pomoć nastavnika, koja će potom primjenjivati samostalno i funkcionalno.

I u ovom uzrastu vrlo je važna vizuelizacija, koja prati rad na leksici i gramatici.

Leksički sadržaji trebaju da budu u skladu s razvojem i dobi učenika, vodeći računa o međupredmetnim temama. Teme se proširuju u odnosu na prethodni razred.

Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora. S tim u vezi je i početak upotrebe fonemske transkripcije.

Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalози, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prezentacije i slično. Posebno je važno zadržati kontinuitet vježbanja i ponavljanja.

Bitno je graditi povjerenje te unijeti vedrinu i opuštenost u nastavu da bi se učenici dodatno motivisali za učenje engleskog jezika i to bez pritiska i straha od greške. Podsticanje samostalnost i kreativnost učenika u procesu učenja utječe na konstantan razvoj jezičkih kompetencija. Preporučuje se češći rad u parovima kako bi učenici stekli samopouzdanje i opustili se u korištenju stečenog znanja. Također, neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura. Primjeri: *Letter dictation*, *Dictation with substitution*, *Dictogloss*, *Running dictation*, *Correct the mistake* itd.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.6.2. Analizira i povezuje vrlo jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod identični su ključnim sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.	
A.6.3. Uočava pravilan izgovor, akcenat i intonaciju u kratkim i vrlo jednostavnim tekstovima.	• Prepoznaje intonacijska obilježja izjavne, upitne i uzvične rečenice. • Uočava promjenu izgovora samoglasnika u riječima kod nepravilne množine. • Čita kratak i vrlo jednostavan tekst vodeći računa o izgovoru, akcentu i intonaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod identični su ključnim sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.	
A.6.4. Koristi se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	• Povezuje zadane smjernice i govori kratke i vrlo jednostavne tekstove. • Upotrebljava vrlo jednostavne jezičke strukture da bi povezoao dijelove teksta u cjelinu uz povremenu pomoć nastavnika. • Prezentuje kratak, vrlo jednostavan tekst o poznatoj temi na osnovu uzorka, npr. opisuje ljude i stvari, mjesto stanovanja. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod identični su ključnim sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.	
A.6.5. Učestvuje u kratkoj i vrlo jednostavnoj govornoj interakciji o bliskim i uobičajenim sadržajima.	• Vodi kratke, vrlo jednostavne razgovore uz povremenu pomoć nastavnika i preuzima riječ na primjeren način. • Planira i realizuje kratke dijaloge upotrebljavajući uobičajene izraze prema namjeni i publici. • Postavlja pitanja i daje odgovore o bliskim sadržajima i npr. trenutnim potrebama. • Izražava svoje mišljenje poštujući sagovornika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod identični su ključnim sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1.	
A.6.6. Piše kratak tekst o bliskim temama koristeći se vrlo jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše kratke i vrlo jednostavne tekstove iz vlastitog iskustva poštujući ortografska pravila. • Piše o stvarnim i izmišljenim osobama, npr. opisuje gdje žive i čime se bave. • Primjenjuje osnovna načela pisanja uz pomoć nastavnika. • Uređuje i ispravlja svoj tekst uz pomoć nastavnika/ vršnjaka.

	• Primjenjuje ortografska pravila dok piše vrlo kratak, vrlo jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod identični su ključnim sadržajima za ishod A.6.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.6.1. Napomena: Pored naprijed navedeni poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.6.1. Prepoznaje i daje primjere sličnosti i razlika između vlastite kulture i anglofonih kultura.	• Prepoznaje svakodnevne navike i aktivnosti stanovnika anglofonih zemalja u poznatom kontekstu. • Identifikuje sličnosti i razlike između načina života u vlastitoj kulturi i anglofonim kulturama. • Navodi primjere karakteristika anglofonih kultura te sličnosti i razlike u odnosu na vlastitu kulturu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.6.2. Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o anglofonim zemljama i kulturama u poznatom kontekstu.	• Istražuje i identifikuje osnovne činjenice povezane sa geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom i medijima anglofonih zemalja i kultura. • Izdvaja i prezentuje prikupljene informacije o anglofonim zemljama i

	kulturama uz pomoć nastavnika. • Uočava važnost učenja stranih jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.6.1.	
B.6.3. Održava vrlo jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	• Identifikuje primjeren način sporazumijevanja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u jednostavnom razgovoru u anglofonoj kulturi. • Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.6.1.	
B.6.4. Prepoznaje kulturno osjetljivo ponašanje i otvoreno pristupa učenju o drugim kulturama.	• Prepoznaje važnost otvorenog načina ophođenja prema drugom i drugačijem. • Uočava i pozitivno reaguje na primjere kvalitetnih međukulturnih odnosa. • Formira pozitivan stav o učenju o drugim kulturama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.6.1.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.6.1. Primjenjuje (meta) kognitivne vještine i strategije.	• Kreira umne mape pojmova i objašnjenja. • Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim). • Objašnjava značenje nepoznatih riječi u jednostavnim tekstovima. • Odabire i primjenjuje najjednostavnije

	strategije učenja engleskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izraom čestitke, pozivnice, plakata, snimanjem kratkog videa i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.6.2. Upoznaje se s pravilnom i sigurnom upotrebom IKT-a.	• Prepoznaje ulogu medija i IKT-a. • Usvaja pravila za sigurno korištenje IKT-a. • Pronalazi osnovne informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. • Odabire i upotrebljava odgovarajući oblik IKT-a. • Primijenjuje informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne potrebe, te razvija medijsku pismenost i komunikaciju u digitalnom okruženju u skladu sa zahtjevima savremenog društva.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.6.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.6.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje vrijednost prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaj učešća u društvenim aktivnostima. • Kreira plan rada na nekom zadatku. • Upotrebljava neverbalnu komunikaciju i pažljivo slušanje u grupnom, timskom i radu u paru. • Učestvuje u rješavanju projektnih zadataka na fleksibilan i kooperativan način. • Razgovara o jednostavnim društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove. • Gradi konstruktivni stav prema svijetu u kojem živi sa razvijenim društvenim vještinama i općeljudskim vrijednostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.6.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

**7. razred osnovne škole /3 časa sedmično/
/105 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.7.1. Tumači sadržaj kratkog i jednostavnog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Opisuje radnju kratkog teksta ili pojedinih dijelova teksta prilikom slušanja i čitanja. • Objašnjava glavne poruke/ideje slušanog i čitanog sadržaja. • Razlikuje ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: porodica, škola, moja zemlja, svemir i planete, prirodne katastrofe, namještaj u kući, mjesta u gradu, životna iskustva, otpadni materijali, frazalni glagoli, zemlje engleskog govornog područja i druge zemlje, zdravlje – zdrava ishrana, svijet životinja, slobodno vrijeme, vrijeme i godišnja doba, životni uslovi, Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: afikse, antonime, složenice, kolokacije u vezi sa zadanim temama i gramatikom te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: brojive i nebrojive, pravilna/nepravilna množina imenica Zamjenice: lične (padež subjekta i objekta), pokazne (<i>this, that, these, those</i>), upitne (<i>who, which, what, whose</i>), prisvojne (<i>mine, his, hers, its, ours, yours, theirs, one's</i>), neodređene (<i>somebody, anybody, nobody, something, anything, nothing</i>) Pridjevi: Determinatori: članovi (<i>a/an, the, zero</i>), prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi npr. <i>this (girl), that (boy), these (girls), those (boys)</i>, pridjevi neodređene količine i broja, npr. <i>some, any, much, many, all, (a) few, (a) little</i>, upitni pridjevi <i>what, which, whose</i>, redni brojevi od 1 do 100 Opisni pridjevi koji se odnose na date teme Pravilna i nepravilna komparacija pridjeva Glagoli: sve forme u aktivu glagolskih vremena Present Simple, Present Continuous, Past Simple (pravilni i nepravilni glagoli), Future Simple, Present Continuous za izražavanje budućnosti, Present Continuous za izražavanje budućnosti, <i>going to</i> oblik Pomoćni glagoli: <i>be, have/have got</i> (potvrdni, odrični, upitni) Modalni glagoli: <i>can, could, may, have to, must, will, would</i> (odrični i upitni oblik) Zapovjedni način, sva lica jednine i množine Prilozi s i bez nastavka <i>-ly</i> Prijedlozi koji se odnose na date teme Veznici: <i>and, but, or, because</i> itd. Rečenice: vremenske rečenice, <i>If</i> rečenice (prvi tip), red riječi (red riječi tipične rečenice)	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Na ovom nivou učenja aktivnosti pri učenju trebaju i dalje stavljati u fokus učenje engleskog jezika bez pritiska i straha od greške, uz punu slobodu neverbalnog i verbalnog izražavanja. Učenici stječu znanja o jeziku koja će potom primjenjivati samostalno i funkcionalno. Leksički sadržaji se trebaju birati u skladu s razvojem i dobi učenika, vodeći računa o međupredmetnim temama. Teme se proširuju u odnosu na prethodni razred.	

Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora.

Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalogi, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, prezentacije i slično.

Preporučuje se dinamična izmjena aktivnosti i podsticanje kreativnosti i inicijative učenika. Također je važno učenike stalno ohrabrivati i podsticati na samostalno učenje. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda.

Važno je uspostaviti pozitivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja i razumijevanja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima.

Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura. Primjeri: *Letter dictation*, *Dictation with substitution*, *Dictogloss*, *Running dictation*, *Correct the mistake* itd.

Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje.

Napomena:

Pored naprijed navedeni poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.7.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u kratkom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
---	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.7.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.

A.7.3. Razlikuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u kratkim i jednostavnim tekstovima.	• Razlikuje intonaciju izjavnih, upitnih i uzvičnih rečenica i prilagođava je govornoj situaciji. • Izgovara pravilno riječi u rečenici i koristi se fonemskom transkripcijom. • Čita kratke i jednostavne tekstove uz pravilan izgovor, akcenat, ritam i intonaciju.
---	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.7.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje

ishoda A.7.1.	
A.7.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u kratkom govoru o poznatim temama.	• Bira vokabular i gramatičke strukture u kratkom govoru o bliskim, poznatim temama. • Povezuje jednostavne jezičke strukture u kratkom govoru da ispriča priču, događaje iz ličnog iskustva kao običan slijed događaja. • Opisuje svoju porodicu, uslove života, poznate situacije, svakodnevne aktivnosti i prepričava bliske sadržaje. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.	
A.7.5. Učestvuje u kratkom i jednostavnom razgovoru o poznatim temama i uobičajenim situacijama.	• Učestvuje u unaprijed pripremljenom i nepripremljenom kratkom i jednostavnom razgovoru o poznatim temama. • Formira proste i složene rečenice s ciljem razmjene informacija, davanja uputa i ostvarivanja društvenog kontakta (pozdravljanje, opraštanje, predstavljanje, zahvaljivanje). • Otpočinje, nastavlja i završava kratak i jednostavan razgovor. • Preuzima riječ na primjeren način i daje do znanja ako ne uspijeva da prati ono o čemu se govori.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1.	
A.7.6. Piše kratak tekst o svakodnevnim temama koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.	• Piše kratke i jednostavne tekstove poštujući ortografska pravila. • Piše o svojoj porodici, uslovima života i svakodnevnim aktivnostima. • Oblikuje tekst na osnovu ponuđenih riječi o zadanoj temi. • Primjenjuje osnovna načela pisanja. • Uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše

	kratak, vrlo jednostavan diktat.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.7.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.7.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.7.1. Prepoznaje i upoređuje sličnosti i razlike između vlastite kulture i anglofonih kultura.	• Identifikuje načine života, običaje i tradicije anglofonih kultura te opisuje sličnosti i razlike s vlastitom kulturom. • Razlikuje specifične aktivnosti svojstvene svakodnevnici anglofonih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim. • Uočava postojanje zajedničkih interesa i navika vršnjaka u međukulturnom kontekstu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura. Komunikacijom sa drugima, učenici oblikuju vlastiti identitet i integritet, razvijaju solidarnost i poštovanje drugih i drugačijih te osvješćuju znanje o vlastitoj kulturi. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jezika. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.7.2. Pokazuje zanimanje i istražuje informacije o anglofonim zemljama i kulturama.	• Istražuje, izdvaja i povezuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom, važnim ličnostima i sl. anglofonih zemalja i kultura. • Prezentuje prikupljene informacije o

	anglofonim zemljama i kulturama uz pomoć nastavnika po potrebi
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.7.1.	
B.7.3. Održava jednostavnu komunikaciju koristeći se normama lijepog i uljudnog ponašanja u simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim susretima.	• Razlikuje formalni od neformalnog načina sporazumijevanja i ponašanja u anglofonim kulturama. • Primjećuje i poštuje kulturne različitosti u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava važnost poznavanja neverbalnih obrazaca ponašanja u komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.7.1.	
B.7.4. Razlikuje pozitivne međuljudske odnose od negativnih i pristupa učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.	• Daje primjere pozitivnih i negativnih međuljudskih odnosa. • Opisuje razlike između sebe i drugih i prihvaća te razlike bez donošenja vrijednosnog suda. • Prepoznaje osnovne stereotipe o vlastitoj i anglofonim kulturama. • Formira stav o postojanju jednakih prava za pripadnike različitih kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.7.1.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.7.1. Primjenjuje (meta) kognitivne vještine i strategije.	• Povezuje nove i stare pojmove radi lakšeg memorisanja. • Prepoznaje značenje riječi iz konteksta. • Koristi se dvojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i objašnjava način njegovog korištenja. • Odabire i primjenjuje jednostavne strategije učenja engleskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i književnosti i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštalice, izvođenje zaključaka itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, snimanjem kratkog videa i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.7.2. Ograničeno upotrebljava pojedine oblike IKT-a primjenjujući pravila za sigurno korištenje.	• Upotrebljava IKT primjenjujući pravila za sigurno korištenje. • Pronalazi informacije u jednostavnim sadržajima iz različitih izvora. • Upotrebljava IKT za obogaćivanje

	vokabulara.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.7.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.7.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Raspravlja o vrijednosti prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima. • Preuzima odgovornost za realizaciju aktivnosti u grupi, timu ili paru. • Prepoznaje izvodljivu ideju i praktično je realizuje. • Sarađuje s vršnjacima u radu na projektnim zadacima radi učinkovitog rada u skupini • Razgovara o društvenim temama i iskazuje svoje mišljenje i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.7.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

**8. razred osnovne škole /2 časa sedmično/
/70 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.8.1. Analizira jednostavan tekst srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Analizira sadržaje slušanog i čitanog teksta i razlikuje bitne od nebitnih informacija. • Bira ključne i specifične informacije prilikom slušanja i čitanja. • Identifikuje glavne poruke/ideje slušanog i pročitanoog sadržaja. • Povezuje hronološki slijed događaja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: škola, prijateljstvo, nauka i tehnologija, zdravlje i dobra kondicija, kultura i umjetnost, praznici i tradicija, materijali, opisivanje odjeće, okoliš, globalno zatopljenje Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: afikse, antonime, složenice, homofone, kolokacije te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: brojive i nebrojive, u vezi s riječima koje izražavaju neodređenu količinu ili broj: <i>some, any</i> i konstrukcijom <i>There is/There are</i>, složenice u množini (npr. <i>grandmothers, grandfathers</i>) Zamjenice: lične (padež subjekta i objekta), pokazne (<i>this, that, these, those</i>), upitne (<i>who, which, what, whose</i>), prisvojne (<i>mine, his, hers, its, ours, yours, theirs, one's</i>), neodređene (<i>somebody, anybody, nobody, something, anything, nothing</i>), odnosne (<i>who, which, that</i>) Pridjevi: Determinatori: članovi (<i>a/an, the, zero</i>), prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi, pridjevi za neodređenu količinu i broj, npr. <i>some, any, much, many, all, (a) few, (a) little</i> itd. upitni pridjevi (<i>who, whose, which</i>) Opisni pridjevi koji se odnose na date teme Nepravilna komparacija Glagoli: sve forme u aktivu glagolskih vremena Present Simple, Past Simple, Past Continuous, Past Continuous vs. Past Simple, Present Perfect (<i>s for, since, just, already</i>), Present Perfect vs. Past Simple i najbitnije forme u pasivu Modalni glagoli: <i>must, have to, may, might, can, could, should</i> Pasiv, najbitnije Prilozi, raznih oblika i značenja koji se odnose na date teme Komparacija priloga Prijedlozi u konstrukcijama: pridjev + prijedlog (npr. <i>afraid of, ready for</i> itd.) Rečenice: <i>If</i> rečenice (prvi tip), vremenske (koje započinju s <i>when</i>) Direktni i indirektni govor (izjavni, zapovjedni, molbe)	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Savremena nastava engleskog jezika stavlja učenika u fokus učenja. Na ovom nivou učenja, aktivnosti treba da podstiču razvijanje slobode izražavanja i kreativnosti. Leksički i gramatički sadržaji treba da podstiču aktivno uključivanje učenika sa širokim spektrom aktivnosti u kojim će učenici koristiti te jezičke i gramatičke strukture u njihovoj svakodnevnoj komunikaciji. Teme se proširuju u odnosu na prethodni razred. Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora.	

Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalози, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i slično. Preporučuje se dinamična izmjena aktivnosti i podsticanje kreativnosti i inicijative učenika. Također je važno učenike stalno ohrabrivati i podsticati na samostalno učenje. Neophodno je kontinuirano davati konstruktivnu i motivacijsku povratnu informaciju učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda. I na ovom nivou treba istaći poseban značaj motivacije, kao i usklađenost nastavnih sadržaja s uzrastom učenika i njihovim okruženjem, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji. Važno je uspostaviti podsticajnu atmosferu u razredu razvijajući pozitivne emotivne odnose i povjerenje, bez pritiska i straha od greške. Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura. Primjeri: <i>Letter dictation</i>, <i>Dictation with substitution</i>, <i>Dictogloss</i>, <i>Running dictation</i>, <i>Correct the mistake</i> itd. Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Napomena: Pored naprijed navedeni poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.8.2. Analizira i povezuje jednostavne jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.3. Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat i ritam u jednostavnim tekstovima srednje dužine.	• Prilagođava intonaciju kako bi izrazio različit smisao informacije. • Uočava riječi koje se isto izgovaraju a imaju različito značenje i različito se pišu. • Izgovara pravilno riječi i koristi se fonemskom transkripcijom. • Prepričava jednostavne tekstove srednje dužine odgovarajućom intonacijom. • Čita jednostavan tekst srednje dužine poštujući znakove interpunkcije.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.4. Koristi se jednostavnim jezičkim strukturama u govoru srednje dužine o poznatim temama.	- Govori jednostavan tekst srednje dužine u okviru poznate teme za koju je lično vezan. - Objašnjava zbog čega mu se nešto sviđa ili ne sviđa. - Opisuje događaje iz ličnog iskustva, svakodnevne radnje i navike, prethodne i planirane aktivnosti i prepričava bliske sadržaje. - Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.5. Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine poznate tematike.	- Učestvuje u jednostavnom razgovoru srednje dužine prema utvrđenim smjernicama. - Upotrebljava složene rečenice dok odgovara na pitanja otvorenog tipa. - Diskutuje o bliskim temama i bira naučene izraze koje upotrebljava da mu se pojasni značenje ključnih riječi. - Otpočinje, nastavlja i završava jednostavan razgovor srednje dužine.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1.	
A.8.6. Piše tekst srednje dužine poznate tematike koristeći se jednostavnim jezičkim strukturama.	- Piše jednostavne tekstove srednje dužine poštujući ortografska pravila. - Opisuje događaj, prethodna dešavanja, aktivnosti iz ličnog iskustva. - Opisuje nekolicinu vlastitih, svakodnevnih situacija koristeći se uzorkom. - Oblikuje priču na osnovu slika. - Povezuje i primjenjuje osnovna načela pisanja. - Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst. - Primjenjuje ortografska pravila dok piše kratak i jednostavan diktat.

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.8.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.8.1. Pronalazi i objašnjava sličnosti i razlike između vlastite kulture i anglofonih kultura.	• Navodi sličnosti i razlike između vlastite kulture i anglofonih kultura. • Upoređuje i objašnjava razlike između načina života anglofonih građana s vlastitim. • Interpretira uočene razlike u kontekstu anglofonih kultura. • Objašnjava aktivnosti svojstvene svakodnevnicu anglofonih vršnjaka i upoređuje ih s vlastitim.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Komunikacijom sa drugima, učenici oblikuju vlastiti identitet i integritet, razvijaju solidarnost i poštovanje drugih i drugačijih te osvješćuju znanje o vlastitoj kulturi. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.8.2. Prikuplja i istražuje informacije o anglofonim zemljama i kulturama.	• Istražuje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. anglofonih zemalja i kultura. • Samostalno prezentuje prikupljene

	informacije o anglofonim zemljama i kulturama. Istražuje aktuelne događaje i zanimljivosti o popularnim ličnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.8.1.	
B.8.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama.	- Prepoznaje i primjenjuje norme kulturnog obraćanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. - Prilagođava svoje obrasce ophođenja i ponašanja, uključujući neverbalnu komunikaciju, u međukulturnim susretima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.8.1.	
B.8.4. Izdvaja kulturno osjetljive pristupe od različitih oblika omalovažavanja drugog i drugačijeg i prepoznaje postojanje stereotipa i predrasuda.	- Uočava postojanje stereotipa u različitim izvorima/ situacijama i prepoznaje njihov ograničavajući učinak. - Identifikuje stereotipe i predrasude o vlastitoj kulturi i anglofonim kulturama na konkretnim primjerima. - Opisuje primjere isključivanja drugog i drugačijeg uzrokovanog stereotipima i predrasudama.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.8.1.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.8.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Grafički prikazuje bitne informacije iz nastavnih sadržaja, npr. putem ZZN/KWL tabele. • Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i istražuje njegov sadržaj. • Objašnjava značenje nepoznatih i višeznačnih riječi. • Odabire i primjenjuje često korištene strategije učenja engleskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i književnosti i nekog drugog stranog jezika identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om. Učenik povezuje svoje informatičke sposobnosti sa učenjem engleskog jezika, te na taj način upravlja informacijama u digitalnom okruženju, i primjenjuje informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne potrebe. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, snimanjem kratkog videa i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	

C.8.2. Komunicira upotrebljavajući IKT u sigurnom okruženju.	• Identifikuje različite elektronske komunikacije. • Pronalazi i odabire informacije i sadržaje iz različitih izvora. • Komunicira s nastavnikom/vršnjacima u sigurnom digitalnom okruženju pod nadzorom nastavnika. • Primijenjuje informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne potrebe.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.8.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Zastupa svoje stavove o vrijednostima prijateljstva, saradnje, altruizma i empatije i značaju učešća u društvenim aktivnostima. • Analizira značaj kreativnosti za lični i društveni razvoj. • Uočava važnost učenja na greškama. • Kreira plan rada za sebe i za svoju grupu na rješavanju projektnih zadataka. • Upoređuje samostalni i grupni, timski i rad u paru. • Razgovara o aktuelnim društvenim temama i spremno iskazuje svoje mišljenje i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.8.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

**9. razred osnovne škole /2 časa sedmično/
/66 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.9.1. Kritički procjenjuje sadržaj teksta srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog prilikom slušanja i čitanja.	• Zaključuje o glavnoj temi, detaljima, informacijama, likovima u slušanom i čitanom tekstu te potkrepljuje svoje mišljenje dokazima iz teksta. • Formira vlastito mišljenje o glavnoj poruci slušanog i čitanog teksta, zauzima i brani svoj stav argumentima. • Povezuje informacije u tekstu o poznatim temama te ih upoređuje s vlastitim iskustvom i znanjem. • Sažima tekstove koji se sastoje od nekoliko pasusa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: učenje i školovanje, putovanja, dokolica, tradicije, legende, praznovjerja, ljudi i događaji u prošlosti, okoliš – promjene i zaštita, zanimanja/karijere, moja domovina, svijet budućnosti, komunikacija, društvene zajednice, novac, moda, sport, vijesti, tehnologija Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: afikse, antonime, složenice, homofone, kolokacije te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: broj, rod i padež (npr. <i>He gave me a letter. He gave a letter to me.</i>) Zamjenice: lične (padež subjekta i objekta), pokazne (<i>this, that, these, those</i>), upitne (<i>who, which, what, whose</i>), prisvojne (<i>mine, his, hers, its, ours, yours, theirs, one's</i>), neodređene (<i>somebody, anybody, nobody, something, anything, nothing</i>), odnosne (<i>who, which, that</i>) Pridjevi: Determinatori: članovi (<i>a/an, the, zero</i>), prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi, pridjevi za neodređenu količinu i broj, npr. <i>some, any, much, many, all, (a) few, (a) little</i> itd., upitni pridjevi (<i>what, which, whose</i>) Opisni pridjevi koji se odnose na date teme Pridjevi i prilozi (npr. <i>good – well, friendly – in a friendly way/manner</i>) Glagoli: sve forme u aktivu glagolskih vremena Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Present Perfect, Future Tense, <i>going to</i> forma, Present Perfect Continuous (<i>s for, since</i>) Past Perfect (u rečenicama s <i>after/when/before</i>) i nešto opširnije forme pasiva Modalni glagoli: <i>have to/not have to, must, mustn't, needn't</i> Vezni glagoli koji zahtijevaju dopunu pridjevom (npr. <i>appear upset, seem right, look nice, smell/taste/sound nice</i>) Glagoli iza kojih slijedi gerund i/ili infinitiv (npr. <i>begin reading/to read, enjoy walking, want to walk</i>) Rečenice: <i>If</i> rečenice (drugi tip), vremenske rečenice, odnosne rečenice (restriktivne i nerestriktivne) Direktni i indirektni govor (izjavni, zapovjedni, molbe, pitanja) s uvodnim glagolima <i>say, tell</i> i <i>ask</i> u sadašnjem vremenu	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. I na ovom nivou nastava engleskog jezika stavlja učenika u fokus učenja. Aktivnosti treba da podstiču	

razvijanje slobode izražavanja i kreativnosti bez pritiska i straha od greške. Leksički i gramatički sadržaji treba da podstiču aktivno uključivanje učenika sa širokim spektrom aktivnosti u kojim će učenici koristiti te jezičke i gramatičke strukture u njihovoj svakodnevnoj komunikaciji. Teme se proširuju u odnosu na prethodni razred. Potrebno je posvetiti pažnju razvijanju sve četiri jezičke vještine, s posebnim naglaskom na vještinu govora. Neke preporučene aktivnosti su: igranje uloga, dijalozi, jezičke igre, pantomima, mimika i gestikulacija, demonstracija, pjevanje, recitovanje, dopunjavanje teksta, povezivanje/rekonstruisanje redoslijeda dijelova priče ili teksta, prepričavanje događaja ili situacija uz pomoć slika ili pitanja, pisanje kraja priče koji nedostaje, razmjena elektronske korespondencije s vršnjacima, prezentacije i slično. Preporučuje se dinamična izmjena aktivnosti i podsticanje kreativnosti i inicijative učenika. Također je važno učenike stalno ohrabrivati i podsticati na samostalno učenje, analiziranje poteškoća u procesu učenja kao i na vrednovanje sopstvenih postignuća i postignuća drugih. S tim u vezi je i neophodnost kontinuiranog davanja konstruktivne i motivacijske povratne informacije učenicima o njihovim postignućima u procesu ostvarivanja ishoda. Dakle, i na ovom nivou treba istaći motivaciju, kao ključan faktor učenja te potrebu za usklađivanjem nastavnih sadržaja s uzrastom učenika i njihovim okruženjem, vodeći računa o međupredmetnoj korelaciji. Bitno je uspostaviti pozitivne odnose i atmosferu uzajamnog povjerenja između nastavnika i učenika ali i među samim učenicima. Preporučuje se izbjegavanje klasičnih diktata kako bi se ova aktivnost usmjerila više na učenika. Diktat treba da se koristi kao svrsishodna i stimulirajuća vježba s ciljem razvijanja vještine slušanja, provjere pravopisa, vježbe upotrebe novog vokabulara te vježbanja ili usvajanja novih gramatičkih struktura. Primjeri: <i>Letter dictation</i>, <i>Dictation with substitution</i>, <i>Dictogloss</i>, <i>Running dictation</i>, <i>Correct the mistake</i> itd. Ostvarivanje ishoda podrazumijeva primjenu različitih oblika rada s naglaskom na rad u paru i grupi, kojim se svakom učeniku pruža prilika da aktivno učestvuje. Napomena: Pored naprijed navedeni poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.9.2. Analizira i povezuje jezičke strukture i zakonitosti od jednostavnih do srednje složenih u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
A.9.3. Primjenjuje intonacijska obilježja, pravilan izgovor, akcenat, ritam u tekstu srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat i ritam u različitim govornim situacijama. • Izgovara pravilno riječi i koristi se fonemskom transkripcijom. • Pravilno intonira upitne izraze. • Čita izražajno poznate i nepoznate

	tekstove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
A.9.4. Koristi se jezičkim strukturama od jednostavnih do srednje složenih u govoru srednje dužine o poznatim temama.	• Prezentuje širi vokabular u skladu s uzrastom i interesovanjima. • Bira zadane smjernice, priprema i drži uvježban govor konkretne prirode (lični interesi, potrebe, želje). • Iznosi svoje mišljenje i stavove i potkrepljuje ih dokazima, daje objašnjenja i obrazloženja. • Ispravlja svoj govor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	
A.9.5. Učestvuje u razgovoru srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog o bliskim temama u poznatim i predvidljivim situacijama.	• Razmjenjuje informacije o bliskim temama, svakodnevnim aktivnostima, navikama, obavezama i upotrebljava jednostavne izraze tražeći dodatna pojašnjenja ako nešto ne razumije. • Razmjenjuje ideje sa sagovornikom, bira bitne detalje da prenese poruku. • Izražava svoja osjećanja, mišljenje, slaganje i neslaganje, daje prijedloge i reaguje na prijedloge poštujući sagovornika. • Učestvuje u debati u afirmacijskom ili negacijskom timu i iznosi argumente za i protiv na osnovu činjenica/dokaza. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine od jednostavnog do srednje složenog.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1.	

A.9.6. Piše tekst srednje dužine o poznatim temama koristeći se jednostavnim i srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše jednostavne i srednje složene tekstove srednje dužine o zadanoj ili slobodnoj temi poštujući ortografska pravila. • Opisuje stvarne i izmišljene događaje, vlastita i tuđa iskustva. • Istražuje i prikuplja informacije o zadanim temama iz različitih izvora i oblikuje ih u smislenu cjelinu. • Razlikuje formalni i neformalni stil pisanja. • Analizira i primjenjuje osnovna načela pisanja. • Planira strukturu i sadržaj, uređuje i ispravlja svoj tekst. • Primjenjuje ortografska pravila dok piše jednostavan diktat srednje dužine.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.9.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda A.9.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	

Oblast: B/Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.9.1. Analizira i izvodi zaključke o sličnostima i razlikama između vlastite kulture i anglofonih kultura.	• Procjenjuje svoje viđenje razlika između vlastite kulture i anglofonih kultura. • Poštuje različitosti anglofonih kultura u odnosu na vlastitu kulturu. • Povezuje činjenice i saznanja o drugim kulturama s vlastitom kulturom. • Analizira kulturne sličnosti i razlike i razvija svijest o vlastitim kulturnim vrijednostima. • Iznosi i brani stav o važnosti poštovanja jezičke, kulturne i lične različitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-3.3.1 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i	

predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura. Komunikacijom sa drugima, učenici oblikuju vlastiti identitet i integritet, razvijaju solidarnost i poštovanje drugih i drugačijih te osvješćuju znanje o vlastitoj kulturi. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku. Potrebno je da učenik povezuje svoje informatičke sposobnosti sa učenjem engleskog jezika jer će učenik na taj način upravljati informacijama u digitalnom okruženju, i moći će primijeniti informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne, radne i privatne potrebe. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.	
B.9.2. Prikuplja i analizira informacije o anglofonim zemljama i kulturama.	• Istražuje i ispituje činjenice iz različitih izvora u vezi s npr. geografijom, historijom, književnošću, školstvom, muzikom, sportom, institucijama, važnim ličnostima, umjetnošću, medijima i sl. anglofonih zemalja i kultura te pravi poređenja s vlastitom kulturom. • Samostalno izlaže prikupljene informacije o anglofonim zemljama i kulturama. • Objasnjava važnost učenja stranih jezika. • Informira se aktualnim događanjima
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.9.1.	
B.9.3. Primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren simuliranim i/ili stvarnim međukulturnim komunikacijskim situacijama i upoređuje sličnosti i razlike u komunikaciji između anglofonih kultura i vlastite kulture.	• Primjenjuje norme kulturnog obraćanja u vlastitoj sredini te u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Upoređuje obrasce kulturnog obraćanja između pripadnika anglofonih kultura s vlastitom kulturom. • Analizira međukulturne sličnosti i razlike u komunikaciji.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.9.1.	

B.9.4. Analizira kulturno osjetljiva gledišta i i tumači situacije u kojim odsustvo kulturne osjetljivosti ugrožava kvalitet međuljudskih odnosa.	• Prepoznaje i analizira situacije u kojima stereotipi i predrasude ugrožavaju kvalitetne međuljudske odnose. • Opisuje događaje iz različitih perspektiva i uživa se u situacije drugih osoba. • Preispituje vlastite stereotipe i predrasude i argumentuje potrebu njihovog prevazilaženja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.9.1.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.9.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Sažima informacije iz nastavnih sadržaja u smislene cjeline. • Prikazuje uzročno-posljedičnu vezu među naučenim pojmovima. • Koristi se dvojezičkim i jednojezičkim rječnikom (štampanim i elektronskim) i kreira pojmovnik za oblast od vlastitog interesa. • Odabire i primjenjuje strategije učenja engleskog jezika.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su: predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanski jezika i nekog drugog stranog jezika identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, podvlačenje nepoznate riječi, korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih)	

aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. poređenje tradicionalne/narodne muzike, savremenih muzičkih pravaca, tradicionalnih igara/nošnji, predstavljanje omiljenog pisca/književnog djela i slično. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-om.

Učenik povezuje svoje informatičke sposobnosti sa učenjem engleskog jezika, te na taj način upravlja informacijama u digitalnom okruženju, i primijenjuje informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne potrebe.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.9.2. Upotrebljava IKT za usvajanje nastavnih sadržaja.	• Upotrebljava IKT za ponavljanje, prezentiranje i uvježbavanje nastavnih sadržaja. • Objašnjava i poredi informacije i sadržaje iz različitih izvora i iskazuje svoje ideje. • Sarađuje s nastavnikom i vršnjacima pri usvajanju nastavnih sadržaja korištenjem IKT-a. • Primjenjuje informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za obrazovne potrebe.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.9.1.	
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.9.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Pokazuje prijateljstvo, saradnju, altruizam, empatiju i utvrđuje važnost učešća u društvenim aktivnostima. • Povezuje prethodno naučeno s novim znanjem i vještinama. • Analizira značaj kreativnosti u procesu prilagođavanja promjenama u društvu. • Preispituje vlastite stavove prema timskom, grupnom i radu u paru. • Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i uvažava mišljenje drugih.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.
Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.9.1.
Preporuke za realizaciju lektire: U 9. razredu, u okviru dodatne nastave, nastavnik može odabrati neke od adaptiranih naslova svjetskih književnih klasika kao i savremene naslove (CEFR A2+ nivo) u skladu sa interesovanjima i mogućnostima učenika te dostupnosti njihovih izdanja (Penguin Readers, Pearson Readers, Collins Readers, Cambridge Readers i drugi). Zadaci trebaju da se odnose na sadržaj, teme, motive, razvoj likova i jezičke strukture, ali se mogu obrađivati i u kombinaciji sa filmskom i pozorišnom adaptacijom u cilju razvijanja čitalačke pismenosti te ostvarenja međupredmetne povezanosti. Preporučeni naslovi lektira za 9. razred: <i>Little Women</i>, Louisa May Alcott, Oxford Bookworms Library. <i>The Treasure of Monte Cristo</i>, Alexandre Dumas, Macmillan Readers. <i>The Picture of Dorian Gray</i>, Oscar Wilde, Pearson English Readers. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

GIMNAZIJA

Prvi strani jezik

1. razred gimnazije /opća, filološka, matematičko-informatička i gimnazija informacionih tehnologija

/3 časa sedmično/

/105 časova godišnje/

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.I.1. Interpretira srednje složen tekst srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	- Povezuje glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. - Selektuje informacije tako da razlikuje bitnu od nebitne informacije prilikom slušanja i čitanja. - Interpretira informacije koje su implicitno navedene prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: porodica, jezici, zdravlje, planeta Zemlja, ovisnosti, zanimanja i zapošljavanje, prijateljstvo, književnost, digitalizacija Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: afikse, sinonime, antonime, homofone, homonime, složenice, frazne glagole, kolokacije, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: brojive, nebrojive, vlastite, množina (pravilna/nepravilna i množina imenica stranog porijekla), rod Zamjenice: lične, prisvojne, pokazne, upitne, odnosne, povratne, neodređene (najčešće) Pridjevi: Determinatori: članovi, prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi, brojevi (glavni i redni), pridjevi za neodređenu količinu i broj (samo najčešće) Opisni pridjevi koji se odnose na date teme Komparacija pridjeva (pravilna/nepravilna) Glagoli: Sve forme u aktivu i pasivu i upotrebe sljedećih vremena: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Future, Present Simple (za izražavanje budućnosti), Present Continuous (za izražavanje budućnosti), <i>going to</i> forma, <i>will</i> (za izražavanje budućnosti) Pomoćni glagoli: <i>be, have, do</i> Modalni glagoli, sve forme i neka značenja: <i>can, could, may, might, shall, should, will, would, have to, must</i> Prilozi, razne forme i značenja koja se odnose na date teme Komparacija priloga Prijedlozi za: mjesto, vrijeme, uzrok itd. Participi (-ing, -ed), najčešće upotrebe Gerund, najčešće upotrebe Infinitiv, najčešće upotrebe Rečenice: <i>If sentence</i> (nulti, prvi i drugi tip) Vremenske rečenice	

Odnosne rečenice (restriktivne, nerestriktivne) Upitna fraza (<i>Question Tag</i>) Direktni i indirektni govor (tvrđnje, zapovijesti/molbe, pitanja), najbitnije Slaganje vremena, najbitnije Red riječi u rečenici, tipični red riječi u potvrdnoj, odričnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitavanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitavanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitavanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu u smislu da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitavanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.	
A.I.2. Analizira srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u tekstu srednje dužine prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi, nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji a konačni cilj upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	

A.I.3. Povezuje i primjenjuje ortoepska pravila.	• Primjenjuje intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju u različitim formalnim i neformalnim govornim situacijama. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita razgovijetno uz pravilnu artikulaciju, akcentualizaciju i intonaciju. • Prepoznaje mjesto akcenata u izolovanim riječima i rečenicama prilikom slušanja i objašnjava funkciju akcenta u rečenicama u smislu naglašavanja i prilagođavanja akcenta komunikacijskoj svrsi. • Povezuje razliku između zvučnih i bezzvučnih suglasnika s pravilnim izgovorom.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u engleskom jeziku jer pravilan izgovor je jedan od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju je nužno obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju s porukom koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodnost i opuštenost, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.	
A.I.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o svakodnevnim poznatim temama.	• Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o svakodnevnim temama u skladu s namjenom i publikom. • Povezuje vokabular i gramatičke structure s temom. • Iznosi vlastito mišljenje uz objašnjenja važnijih dijelova i na osnovu dokaza.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. Treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od	

njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.	
A.I.5. Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine i poznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate tematike. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine i poznate tematike. • Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u razgovoru. • Identificira različite komunikacijske situacije u smislu prepoznavanja formalnog i neformalnog obraćanja i primjereno reaguje na njih. • Reaguje i nalazi odgovor na osjećanja kao što su iznenađenje, radoznalost, radost, tuga, ravnodušnost.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje engleskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije (<i>drama-based learning</i>) kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga (<i>role-play</i>).	
A.I.6. Piše tekst o bliskim temama srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše srednje složen tekst srednje dužine o poznatim, činjeničnim ili zamišljenim temama od ličnog interesa, primjenjujući ortografska pravila. • Prenosi i organizuje informacije iz poznatih sadržaja i ličnog iskustva, prezentuje vlastito mišljenje. • Uključuje u tekst važne informacije, glavnu informaciju i pomoćne.

	Koristi se pisanjem da prenese poruku, prepriča iskustvo, izrazi osjećanja i mišljenja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. Opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.I.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine i bliske tematike.	- Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. - Planira i organizuje misli i ideje. - Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. - Pregleda, popravljja i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.I.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. Priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. Opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova	

nastavnik i učenici obraćaju pažnju na pišćevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Oblast: B/Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.I.1. Istražuje lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u anglofonim zemljama.	• Prepoznaje poznate i utjecajne ličnosti iz anglofonih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Razmatra sadržaje tekstova o anglofonim zemljama i uočava razloge zašto su karakteristična obilježja važna za kulture tih zemalja. • Istražuje jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na engleskom jeziku za lekturu sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o anglofonim kulturama. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s bosanskim jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.	
B.I.2. Objašnjava važnost poštivanja vlastite kulture i kultura drugih zemalja i prepoznaje značaj multikulturne interakcije i višejezičnosti.	• Prepoznaje kulturne specifičnosti anglofonih zemalja i poredi ih s vlastitim. • Prihvata kulturne različitosti bez predrasuda. • Objašnjava stav o postojanju jednakih prava za sve. • Usvaja univerzalne vrijednosti kojim mjeri vrijednost drugih kultura bez predrasuda i omalovažavanja drugog i drugačijeg. • Prepoznaje mogućnosti koje pruža višejezičnost u uslovima globalizacije i susreta kultura.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.

B.I.3. Objašnjava primjenjuje način ponašanja i sporazumijevanja primjeren međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Navodi norme kulturnog obraćanja u anglofonim zemljama na osnovu spoznaja o očekivanjima izvornog govornika u pogledu usmene i pisane komunikacije. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u jednostavnoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Uočava sličnosti i razlike te poredi norme kulturnog obraćanja između anglofonih kultura i vlastite kulture. • Primjenjuje komunikacijske obrasce vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji.
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.

B.I.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na engleskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na engleskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama o anglofonim zemljama kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na engleskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. američki san, rasizam, industrijska revolucija, kolonijalizam).
--	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.I.1.

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije

Ishod učenja	Razrada ishoda
C.I.1. Primjenjuje (meta) kognitivne vještine i strategije.	• Odabire i primjenjuje strategije učenja engleskog jezika. • Odabire i upotrebljava mnemotehničke vještine pri usvajanju nastavnih sadržaja.

	Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom idioma iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica (<i>coinage</i>), korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Mnemotehničke vještine se mogu upotrebljavati za npr. Lakše i brže usvajanje vokabulara, liste nepravilnih glagola, gramatičkih pravila. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Dana Šekspira, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i sl. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.I.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	- Pronalazi informacije o nastavnim sadržajima u sigurnom digitalnom okruženju. - Povezuje informacije i sadržaje iz različitih izvora u smislene cjeline. - Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.I.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.I.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje važnost podjele zaduženja, povjerenja i kreativnosti u zajedničkom radu. • Opisuje i daje primjere načina preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja engleskog jezika. • Analizira sličnosti i razlike između sebe i svojih vršnjaka te procjenjuje utjecaj svojih riječi i ponašanja na osjećanja drugih. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i objašnjava važnost učešća u društvenim aktivnostima.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.I.1.

Preporuke za realizaciju lektire:

U 1. razredu, nastavnik može odabrati neke od adaptiranih naslova svjetskih književnih klasika kao savremene naslove (CEFR B1/B1+ nivo) u skladu sa interesovanjima i mogućnostima učenika te dostupnosti njihovih izdanja (Penguin Readers, Pearson Readers, Collins Readers, Cambridge Readers i drugi). Zadaci trebaju da se odnose na sadržaj, teme, motive, razvoj likova jezičke strukture, ali se mogu obrađivati i u kombinaciji sa filmskom i pozorišnom adaptacijom u cilju razvijanja čitalačke pismenosti te ostvarenja međupredmetne povezanosti.

Preporučeni naslovi lektira za 1. razred:

Three Adventures of Sherlock Holmes, Arthur Conan Doyle, Pearson Readers

Pride and Prejudice, Jane Austen, Penguin Readers

The Diary of a Young Girl, Anne Frank, Pearson English Readers

Robinson Crusoe, Daniel Defoe, Macmillan Readers

Robin Hood, Stephen Colbourn, Macmillan Readers

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

**2. razred gimnazije /opća, filološka, matematičko-informatička i
gimnazija informacionih tehnologija
/3 časa sedmično/
/105 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.II.1. Analizira značenje srednje složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Povezuje i analizira glavne ideje i važne detalje u slušanom i čitanom tekstu. • Identifikuje i objedinjava informacije bitne za razumijevanje suštine slušanog i čitanog teksta. • Predviđa dalju radnju i sažima sadržaj teksta prilikom slušanja i čitanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: osobnost i fizički izgled, putovanje i prevoz, život u gradu, ishrana, cjeloživotno učenje, nauka, sport, umjetnost, budući lideri, svijet materijalizma Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: afikse, sinonime, antonime, homofone, homonime, složenice, frazne glagole, kolokacije, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: brojive, nebrojive, vlastite, množina (pravilna/nepravilna i množina imenica stranog porijekla), rod Zamjenice: lične, prisvojne, pokazne, upitne, odnosne, povratne, neodređene (nešto prošireni broj) Pridjevi: Determinatori: članovi, prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi, brojevi (glavni i redni), pridjevi za neodređenu količinu i broj (nešto proširenije) Opisni pridjevi koji se odnose na date teme Komparacija pridjeva (pravilna/nepravilna) Glagoli: Sve forme u aktivu i pasivu i upotrebe sljedećih vremena: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous, Future, Future Continuous, Present Simple (za izražavanje budućnosti), Present Continuous (za izražavanje budućnosti), <i>going to</i> forma, <i>will</i> (za izražavanje budućnosti) Pomoćni glagoli: <i>be, have, do</i> Modalni glagoli, sve forme i neka značenja: <i>can, could, may, might, shall, should, will, would, have to, must, ought to</i> Prilozi, razne forme i značenja koja se odnose na date teme Komparacija priloga Prijedlozi za mjesto, vrijeme, uzrok itd. koji se odnose na date teme Participi (<i>-ing, -ed</i>), najčešće upotrebe Gerund, najčešće upotrebe Infinitiv, najčešće upotrebe Rečenice: <i>If sentences</i> (nulti, prvi, drugi i treći tip) Vremenske rečenice Odnosne rečenice (restriktivne, nerestriktivne) Upitna fraza (<i>Question Tag</i>) Direktni i indirektni govor (tvrdnje, zapovijesti/molbe, pitanja), najbitnije Slaganje vremena, najbitnije Red riječi u rečenici: tipični red riječi u potvrdnoj, odričnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade	

neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

A.II.2. Analizira i povezuje srednje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
--	---

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi, nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna.

Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.II.3. Identifikuje i primjenjuje ortoepska pravila.	• Mijenja intonaciju, akcenat, ritam i neverbalnu komunikaciju i prilagođava ih vrsti iskaza. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita tačno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Identifikuje intonaciju i akcenat i tumači njihove funkcije prilikom slušanja. • Razlikuje i identifikuje varijante engleskog jezika (npr. BrE vs. AmE).
---	--

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti

i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u engleskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcent, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante engleskog jezika, kao što su BrE i AmE, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju s porukom koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodnost i opuštenost, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

A.II.4. Koristi se srednje složenim jezičkim strukturama u srednje dugom govoru o općim i poznatim temama.	• Prezentuje pripremljeno i nepripremljeno izlaganje srednje dužine o jednostavnim konkretnim temama upotrebljavajući opise, pojedinosti i poređenja u skladu s namjenom i publikom. • Bira vokabular i gramatičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih ideja. • Prepričava i opisuje događaj kao slijed dešavanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.II.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio.

Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.

A.II.5. Učestvuje u srednje složenom razgovoru srednje dužine poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u srednje dugom razgovoru poznate i nepoznate tematike. • Otpočinje, nastavlja i završava razgovor srednje dužine poznate i nepoznate tematike. • Učestvuje u spontanim razgovorima srednje dužine i složenosti, daje kratke komentare na mišljenja sagovornika, upoređuje i suprotstavlja alternative. • Koristi se odgovarajućim frazama s ciljem pokazivanja interesa za razgovor.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1

Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje engleskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije (<i>drama-based learning</i>) kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga (<i>role-play</i>).	
A.II.6. Piše tekst srednje dužine koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše srednje složene narativne i deskriptivne tekstove srednje dužine, primjenjujući ortografska pravila. • Opisuje nepredvidljive situacije, stvarne i zamišljene događaje, osjećanja, vlastita i tuđa iskustva. • Prenosi i upoređuje elemente informacija iz različitih izvora. • Iskazuje vlastita uvjerenja i stavove.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja	

stavova itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.II.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod srednje složenog teksta srednje dužine.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljajući i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.II.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite tekstove: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.) i deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.	

Oblast: B/Međukulturna oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
B.II.1. Analizira lingvističke i kulturne posebnosti društva i zajednica u anglofonim zemljama.	• Daje primjere poznatih i utjecajnih ličnosti iz anglofonih kultura i poredi ih s poznatim i utjecajnim ličnostima u vlastitoj društvenoj sredini. • Analizira sadržaje tekstova o anglofonim zemljama i poredi ih s vlastitim okruženjem. • Uočava navike vršnjaka u anglofonim zemljama i poredi ih s vlastitim. • Tumači ciljane riječi za čije značenje ne postoji prevodni ekvivalent na bosanskom jeziku.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.	

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisлити i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na engleskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o anglofonim kulturama. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s bosanskim jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.	
B.II.2. Istražuje stereotipe i predrasude u različitim kontekstima društvenog djelovanja, uključujući medije, i objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Navodi primjere stereotipa i predrasuda o stanovnicima anglofonih zemalja i Bosne i Hercegovine. • Istražuje porijeklo stereotipa i predrasuda i postaje svjestan vlastitih stereotipa i predrasuda. • Uočava da je poznavanje jezika neraskidivo povezano s poznavanjem kulturnog konteksta u kojem se jezik koristi. • Objašnjava multikulturnu interakciju i višejezičnost i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.	
B.II.3. Primjenjuje odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama.	• Objašnjava razlike kulturnog obraćanja između pripadnika anglofonih kultura i vlastite kulture. • Interpretira ponašanje drugog u skladu sa svrhom i značenjem obrazaca ponašanja njegove kulture. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji vodeći računa o primjerenosti tema i neverbalnoj komunikaciji. • Objašnjava važnost neverbalne komunikacije u međukulturnim susretima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.	
B.II.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na engleskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na engleskom jeziku. • Upoznaje se s kulturnim i historijskim činjenicama

	o anglofonim zemljama kroz djela koja čita. • Analizira i poredi djela na engleskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. američki san, rasizam, industrijska revolucija, kolonijalizam). • Prepoznaje elemente društvene nejednakosti i nepravde kroz djela koja tretiraju tu temu i prepoznaje ih u društvenoj sredini anglofonih zemalja i u vlastitoj sredini.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.II.1.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.II.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Prilagođava strategije učenja engleskog jezika svojim sposobnostima. • Koristi asocijativno i divergentno razmišljanje u pronalaženju novih rješenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom sinonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji, koja ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanski jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica (<i>coinage</i>), korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblast, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Dana Šekspira, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.	

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.II.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Klasifikuje pronađene informacije o nastavnim sadržajima koristeći se IKT alatima. • Istražuje pojedinačno ili u timu informacije i sadržaje iz različitih izvora i koristi svoje i ideje tima u odabiru i zaključivanju. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.II.1.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.II.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Prepoznaje aktivnosti u kojima zajednički rad podstiče kreativnost. • Istražuje načine preduzetničkog djelovanja korištenjem znanja engleskog jezika. • Analizira važnost altruizma i empatije i njihove uloge u međuljudskim odnosima. • Istražuje društvene teme u poznatom kontekstu i donosi zaključke o važnosti učešća u društvenim aktivnostima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji

Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.II.1.

Preporuke za realizaciju lektire:

U 2. razredu, nastavnik može odabrati neke od adaptiranih naslova svjetskih književnih klasika kao i savremene naslove (CEFR B1+ nivo) u skladu sa interesovanjima i mogućnostima učenika te dostupnosti njihovih izdanja (Penguin Readers, Pearson Readers, Collins Readers, Cambridge Readers i drugi). Zadaci trebaju da se odnose na sadržaj, teme, motive, razvoj likova i jezičke strukture, ali se mogu obrađivati i u kombinaciji sa filmskom i pozorišnom adaptacijom u cilju razvijanja čitalačke pismenosti te ostvarenja međupredmetne povezanosti.

Preporučeni naslovi lektira za 2. razred:

Hamlet, William Shakespeare, Macmillan Readers
Wuthering Heights, Emily Bronte, Penguin Readers
The Heart of Darkness, Joseph Conrad, Pearson English Readers
British and American Short Stories, Pearson English Readers
Cold Mountain, Charles Frazier, Pearson English Readers

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

**3. razred gimnazije /opća gimnazija /3 časa sedmično/
/105 časova godišnje/
filološka gimnazija /4 časa sedmično/
/140 časova godišnje/
matematičko-informatička gimnazija i gimnazija informacionih
tehnologija /2 časa sedmično/
/90 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.III.1. Zaključuje o značenju složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Povezuje sadržaj slušanog i čitanog teksta s vlastitim iskustvom. • Oblikuje mišljenje i zauzima stavove o slušanom i čitanom tekstu. • Izvodi zaključke o uzročno-posljedičnim vezama na osnovu slušanog i čitanog teksta.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: moderno društvo, poezija – film – muzika, talentovani ljudi, novac, članovi porodice i odnosi među njima, prirodne nepogode, digitalni svijet, mediji Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: afikse, sinonime, antonime, homofone, homonime, homografe, složenice, frazne glagole, kolokacije, kolokvijalne izraze, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: brojive, nebrojive, vlastite, množina (pravilna/nepravilna i množina imenica stranog porijekla), rod, imenička fraza Zamjenice: lične, prisvojne, pokazne, upitne, odnosne, povratne, neodređene Pridjevi: Determinatori: članovi, prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi, brojevi (glavni i redni), pridjevi za neodređenu količinu i broj Opisni pridjevi koji se odnose na date teme Komparacija pridjeva (pravilna/nepravilna) Glagoli: Sve forme u aktivu i pasivu i upotrebe sljedećih vremena: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous, Future, Future Continuous, Future Perfect, Present Simple (za izražavanje budućnosti), Present Continuous (za izražavanje budućnosti), <i>going to</i> forma, <i>will</i> (za izražavanje budućnosti) Konjunktiv, najčešći slučajevi (npr. <i>I wish I were there.</i>)* <i>Causative have, get</i> Pomoćni glagoli: <i>be, have, do</i> Modalni glagoli, sve forme i neka značenja: <i>can, could, may, might, shall, should, will, would, have to, must, ought to, need, had better</i> Prilozi, razne forme i značenja koja se odnose na date teme Komparacija priloga Prijedlozi i prijedložne fraze s adverbijalnim značenjima za: mjesto, vrijeme, uzrok (npr. <i>as a consequence/ result</i>) itd. Participi (-ing, -ed), najčešće upotrebe Gerund, najčešće upotrebe Infinitiv, najčešće upotrebe Rečenice: <i>If sentences</i> (nulti, prvi, drugi i treći tip) Odnosne rečenice (restriktivne, nerestriktivne)	

Vremenske rečenice Uzročne rečenice (<i>because, as</i>) Posljedične rečenice (<i>so that, so...that, such a ...that</i>) Namjerne rečenice (<i>so that, in order that</i>) Upitna fraza (<i>Question Tag</i>) Direktni i indirektni govor (tvrdnje, zapovijesti/molbe, pitanja), najbitnije Slaganje vremena, najbitnije Red riječi u rečenici: tipični red riječi u potvrdnoj, odričnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici Bezlične konstrukcije (<i>Impersonal Report Structures</i>)** Načini naglašavanja (<i>Ways of Adding Emphasis, Inversion</i>)**	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prije slušanja/čitavanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitavanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitavanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitavanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje. Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i željama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući. Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd. Napomena: Pored naprijed navedeni poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2. * u ključnim sadržajima se ne odnosi na matematičko-informatičku gimnaziju i gimnaziju informacionih tehnologija ** u ključnim sadržajima se odnosi na filološku gimnaziju	
A.III.2. Analizira i povezuje složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.	• Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe. • Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu. • Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Svrha nije analiza jezika samog po sebi, nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti. Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identifikirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.	

A.III.3. Analizira i primjenjuje ortoepska pravila.	• Mijenja intonaciju, ritam i neverbalnu komunikaciju da bi promijenio vrstu iskaza i akcentuje riječi u rečenici u skladu s temom i/ili svrhom. • Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira. • Čita izražajno i tečno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju uz pravilnu artikulaciju. • Izdvaja riječi u kojima akcenat mijenja vrstu riječi i/ili značenje. • Analizira specifičnosti izgovora varijanti engleskog jezika (npr. BrE vs. AmE). • Analizira ulogu intonacije sadržajnih i funkcijskih riječi u rečenicama.* • Čita rečenice na osnovu fonemske transkripcije.** • Analizira odnos ortografije i ortoepije na primjeru homografa, homofona i homonima.**
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Ortoepija je izuzetno važna u engleskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante engleskog jezika, kao što su BrE i AmE, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika. S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju s porukom koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodnost i opuštenost, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja. Napomena: * u razradi ishoda se ne odnosi na matematičko-informatičku gimnaziju i gimnaziju informacionih tehnologija ** u razradi ishoda se odnosi na filološku gimnaziju	
A.III.4. Koristi se složenim jezičkim strukturama u dugom govoru o općim temama.	• Prezentuje dugo, pripremljeno i nepripremljeno izlaganje o općim temama u skladu s namjenom i publikom. • Analizira i bira vokabular, gramatičke i sintaksičke strukture s ciljem iznošenja vlastitih uvjerenja. • Daje kritičke osvrtne o aktuelnim temama, govori o utiscima i naglašava vlastiti značaj događaja i iskustva. • Izlaže i zastupa vlastite ideje i potkrepljuje ih odgovarajućim primjerima i dodatnim

	obrazloženjima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.	
A.III.5. Učestvuje u dugom, srednje složenom, razgovoru poznate i nepoznate tematike.	● Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u dugom, srednje složenom razgovoru. ● Otpočinje, nastavlja i završava dug, srednje složen razgovor. ● Obrazlaže i zastupa svoje ideje i stavove, razmatra i uvažava drugačije stavove, iznosi hipoteze i odgovara na postavljene hipoteze sagovornika. ● Diskutuje o poznatoj temi bez prethodne pripreme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje engleskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije (<i>drama-based learning</i>) kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga (<i>role-play</i>).	

A.III.6. Piše dug tekst koristeći se srednje složenim jezičkim strukturama.	• Piše različite vrste dugih, srednje složenih tekstova: narativne, deskriptivne, argumentativne, primjenjujući ortografska pravila. • Integriše, povezuje i klasifikuje informacije i argumente iz različitih izvora. • Analizira i komentariše vlastita i tuđa mišljenja. • Formuliše pretpostavke, obrazlaže svoje stavove, navodi različita stajališta i nosi se sa suprotstavljenim argumentima.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.) i argumentativne (raspravljačke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na pišćevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.	
A.III.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod dugog srednje složenog teksta.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisljeno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravljia i uređuje svoj tekst.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.III.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.) i argumentativne (raspravljačke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja	

vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

A.III.8. Pismeno prevodi srednje složen tekst s engleskog na bosanski jezik i obrnuto i usmeno prevodi jednostavan tekst s engleskog na bosanski jezik.**	• Pismeno prevodi stručne i književne tekstove srednje složenosti s engleskog jezika na bosanski jezik i obrnuto. • Simultano i konsekutivno prevodi jednostavan tekst s engleskog jezika na bosanski jezik.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
---------------------------	----------------------------

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.III.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi.

Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B.

Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipuliše leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadataka, koje se donose i zajedno koriguju.

Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.).

Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.

Napomena:

**ishod se odnosi na filološku gimnaziju

Oblast: B/Međukulturna oblast

Ishod učenja	Razrada ishoda
B.III.1. Zaključuje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u anglofonim zemljama.	• Zaključuje o doprinosu vlastite i anglofonih kultura u međunarodnom kontekstu. • Integriše sadržaje različitih tekstova o anglofonim zemljama i izvodi zaključke o kulturnim obilježjima poredeći ih s vlastitim. • Analizira jezički aspekt i otkriva kulturne vrijednosti sadržane u poslovicama, metaforama i idiomima i poredi ih s istim ili sličnim u bosanskom

	jeziku. • Prepoznaje utjecaj engleskog jezika na bosanski jezik i tumači anglicizme u bosanskom jeziku. • Razlikuje terminologiju koja se odnosi na korisnike engleskog jezika kao što je: engleski kao maternji jezik, ESL/ESOL, EFL, ESP, pidžin i kreol i analizira njihove specifičnosti.** • Identifikuje i poredi kulturna obilježja bitna za pojedine anglofone zemlje (npr. pravi poređenja između SAD-a i Velike Britanije).**
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi. Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda. Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura. Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku. Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal. Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na engleskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o anglofonim kulturama. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s bosanskim jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla. Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje. Pažljivo birati odlomke iz klasičnog književnog opusa koji nisu napisani prije 1450. godine, koja se računa kao početak razvoja engleskog kao savremenog jezika.** Napomena: ** u razradi ishoda i preporukama se odnosi na filološku gimnaziju	
B.III.2. Ukazuje na važnost jednakog poštivanja svih kultura i opasnosti stereotipa i predrasuda i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Procjenjuje opasnosti stereotipa i predrasuda na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Preispituje povezanost stereotipizacije s formiranjem predrasuda i postojanjem diskriminacije. • Kreira strategije za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Analizira multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.	

B.III.3. Analizira način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama i primjereno reaguje na poznate i nepoznate situacije.	• Poredi norme kulturnog obraćanja u anglofonim zemljama u formalnim i neformalnim situacijama. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji koja može imati poznati i nepoznati kontekst vodeći računa o neverbalnoj komunikaciji. • Razlikuje obrasce kulturnog i primjerenog obraćanja u anglofonim zemljama u odnosu na vlastitu sredinu. • Poredi pisani način komunikacije (putem društvenih mreža i sl.) vršnjaka u anglofonim kulturama i vlastitoj kulturi.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1.	
B.III.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na engleskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na engleskom jeziku. • Analizira kulturne i historijske činjenice o anglofonim zemljama kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na engleskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. američki san, rasizam, industrijska revolucija, kolonijalizam).* • Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.**
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.III.1. Napomena: * u razradi ishoda se ne odnosi na matematičko-informatičku gimnaziju i gimnaziju informacionih tehnologija ** u razradi ishoda se odnosi na filološku gimnaziju	
B.III.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na engleskom jeziku.**	• Prepoznaje i tumači dijahronijski razvoj engleskog jezika kroz djela koja čita. • Tumači djelo u okviru društvenog konteksta i istražuje njegovu historijsku pozadinu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda	

B.III.1.

Napomena:

**ishod se odnosi na filološku gimnaziju

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije

Ishod učenja	Razrada ishoda
C.III.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Analizira strategije učenja engleskog jezika. • Koristi analogije i metafore pri iskazivanju stavova i mišljenja. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom antonima iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji koja, ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica (<i>coinage</i>), korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd. Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni. Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Dana Šekspira, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a. Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično. Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.III.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Odabire pronađene informacije koristeći se IKT alatima na osnovu zadatih kriterija. • Procjenjuje informacije i sadržaje iz različitih izvora i argumentuje svoje procjene. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima,

	koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.III.1. Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.III.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Donosi zaključke o važnosti individualne odgovornosti za funkcionisanje tima i postizanje cilja. • Uočava kako drugi utječu na njegovu kreativnost i obrnuto. • Procjenjuje vlastite potencijale za preduzetničko djelovanje i volju za preuzimanjem rizika. • Razvija vlastiti integritet i poštuje integritet drugih. • Raspravlja o aktuelnim društvenim temama i neizbježnosti promjena, zauzima stav i društveno je aktivan.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.III.1.	
Preporuke za realizaciju lektire:	
U 3. razredu, nastavnik može odabrati neke od adaptiranih naslova svjetskih književnih klasika kao i savremene naslove (CEFR B1+/B2 nivo) u skladu sa interesovanjima i mogućnostima učenika te dostupnosti njihovih izdanja (Penguin Readers, Pearson Readers, Collins Readers, Cambridge Readers i drugi). Zadaci trebaju da se odnose na sadržaj, teme, motive, razvoj likova i jezičke strukture, ali se mogu obrađivati i u kombinaciji sa filmskom i pozorišnom adaptacijom u cilju razvijanja čitalačke pismenosti te ostvarenja međupredmetne povezanosti.	
Preporučeni naslovi lektira za 3. razred:	
<i>Slumdog Millionaire</i> , Vikas Swarup, Macmillan Readers <i>A Tale of Two Cities</i> , Charles Dickens, Pearson English Readers <i>Dear Martin</i> , Nic Stone, Penguin Readers <i>The Great Gatsby</i> , F. Scott Fitzgerald	
Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.	

**4. razred gimnazije / opća gimnazija /3 časa sedmično/
/105 časova godišnje/
obavezno izborno područje (OIP) /2 časa sedmično/
/90 časova godišnje/
filološka gimnazija /4 časa sedmično/
/140 časova godišnje/
matematičko-informatička gimnazija i gimnazija informacionih
tehnologija /2 časa sedmično/
/90 časova godišnje/**

Oblast: A/Komunikacijsko-jezička oblast	
Ishod učenja	Razrada ishoda
A.IV.1. Kritički procjenjuje sadržaj složenog i vrlo složenog dugog teksta prilikom slušanja i čitanja.	• Utvrđuje i argumentima potkrepljuje značaj ideja i bitnih detalja u slušanom i čitanom tekstu. • Vrednuje različite informacije i sadržaje te preispituje prednosti i nedostatke. • Prikuplja i kombinuje dodatne informacije o sadržajima slušanog i čitanog teksta. • Pravi rezime sadržaja teksta komentarišući i kritički prosuđujući suprotna gledišta i glavne teme.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.1 SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.1
Ključni sadržaji	
Predložene teme: ugrožena planeta, širom svijeta, navike čitanja, život u 21. vijeku, održivi razvoj, obrazovanje, ljudski um, biologija i naučna istraživanja Vokabular se bira u skladu s temama koje se obrađuju, vodeći računa o uzrastu učenika i povezanosti s drugim nastavnim predmetima. Pored toga što će stalno proširivati vokabular, učenici će ponavljati ili učiti da upotrebljavaju: afikse, sinonime, antonime, homofone, homonime, homografe, složenice, frazne glagole, kolokacije, porodice riječi, društvene izraze (formalne i neformalne), riječi za povezivanje i komentarisanje, kolokvijalne izraze, idiome te prevodne ekvivalente ključnih riječi uz poređenje s bosanskim jezikom i nekim drugim stranim jezikom. Gramatički sadržaji: Imenice: množina stranih imenica, singularia tantum, pluralia tantum (samo najčešći primjeri); rod, imenska fraza Zamjenice: lične, prisvojne, pokazne, upitne, povratne, neodređene, odnosne (nešto prošireniji broj) Pridjevi: Determinatori: članovi, prisvojni pridjevi, pokazni pridjevi, brojevi, pridjevi za neodređenu količinu i broj Opisni pridjevi koji se odnose na date teme i njihov redoslijed ispred imenice Komparacija pridjeva (pravilna/nepravilna) Glagoli: Sve forme u aktivu i pasivu i upotrebe sljedećih vremena: Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Past Perfect Continuous, Future, Future Continuous, Future Perfect, Future Perfect Continuous, Present Simple (za izražavanje budućnosti), Present Continuous (za izražavanje budućnosti), <i>going to</i> forma, <i>will</i> (za izražavanje budućnosti) Konjunktiv, česti slučajevi (npr. <i>I wish/If only I were there.</i>)* <i>Causative have, get</i> Pomoćni glagoli: <i>be, have, do</i> Modalni glagoli, sve forme i neka značenja: <i>can, could, may, might, shall, should, will, would, have to, must, ought to, need, had better</i> Glagoli iza kojih slijedi <i>-ing</i> oblik i/ili infinitiv, npr. <i>begin reading/to read; enjoy walking/to walk, want to walk</i> Prilozi: razne forme i značenja koja se odnose na date teme Komparacija priloga Prijedlozi i prijedložne fraze s adverbijalnim značenjima za: mjesto, vrijeme, uzrok, razlog (npr. <i>as a consequence/result</i>) itd.	

Participi (-ing, -ed), najčešće upotrebe

Gerund, najčešće upotrebe

Infinitiv, najčešće upotrebe

Rečenice:

If sentences (nulti, prvi, drugi, treći tip, mješoviti tip)

Vremenske rečenice

Odnosne rečenice (restriktivne i nerestriktivne)

Uzročne, posljedične i zaključne (*because, as, so...that, such a...that*)

Namjerne rečenice (*so that, in order to, in order that*), namjera izražena infinitivnom frazom

Dopusne rečenice (*although, though, even though*)

Upitna fraza (*Question Tag*)

Direktni i indirektni govor

Slaganje vremena: izjave, naredbe/zahtjevi, pitanja, najbitnije

Red riječi u rečenici: tipični slučajevi potvrđne, odrične i upitne rečenice

Bezlične konstrukcije (*Impersonal Report Structures*)**(OIP)

Načini naglašavanja (*Ways of Adding Emphasis, Inversion*)**(OIP)

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Prije slušanja/čitavanja potrebno je upoznati učenike sa zadatkom i dati im upute da pročitaju pitanja ili urade neku drugu predradnju da bi znali šta je svrha slušanja/čitavanja i na šta da obrate pažnju prilikom slušanja/čitavanja. Također, prije čitanja preporučuje se učenike uputiti u temu tako da naslute o čemu će čitati na osnovu naslova, ilustracija, slika, ključnih riječi i sl. I prije slušanja učenici mogu razmisliti o temi koju će slušati, šta već znaju o temi, šta bi mogao biti sadržaj teksta, koje već poznate riječi bi se mogle naći u tekstu i sl. Upute koje se daju trebaju biti koncizne i odnositi se na čitanje/slušanje određenog tipa. U tom smislu važan je pravilan izbor jedne od četiri strategije slušanja/čitavanja: slušanje/čitanje kako bi se shvatila suština i osnovna ideja, slušanje/čitanje koje ima za cilj pronaći određenu informaciju, intenzivno slušanje/čitanje i ekstenzivno slušanje/čitanje.

Prilikom izbora sadržaja za čitanje i slušanje vodi se računa o međupredmetnoj korelaciji, uzrastu učenika i njihovim interesovanjima i želama jer će na taj način izbor teksta biti podsticajan i motivirajući.

Učenici reaguju na slušane i pročitane sadržaje davanjem kratkih ili nešto dužih odgovora, uočavanjem određenih informacija/glavne misli/detalja, prepoznavanjem teme/konteksta, predviđanjem sadržaja, utvrđivanjem implicitnog značenja, rješavanjem raznih tipova zadataka, razumijevanjem o čemu se radi na osnovu riječi, ilustracija, naslova, podnaslova, poznate tematike itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-2.1.2.

* u ključnim sadržajima se ne odnosi na matematičko-informatičku gimnaziju i gimnaziju informacionih tehnologija

** u ključnim sadržajima se odnosi na filološku gimnaziju

Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

A.IV.2. Analizira i povezuje složene i vrlo složene jezičke strukture i zakonitosti u dugom tekstu prilikom slušanja i čitanja.

- Identifikuje ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) i zaključuje o pravilima njihove tvorbe/upotrebe.
- Upotrebljava ciljne jezičke strukture (leksiku, rečenice, gramatičke oblike) u kontekstu.
- Kreira vlastite primjere za upotrebu ciljnih jezičkih struktura i zakonitosti.

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.1 SJZ-2.2.2

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Svrha nije analiza jezika samog po sebi, nego zaključivanje o upotrebi jezičkih struktura i izvođenje zaključaka zasnovanih na indukciji, a konačni cilj jeste pragmatika, odnosno upotreba tih jezičkih struktura i zakonitosti.

Potrebno je posebno obratiti pažnju na postepenost uvođenja jezičkih sadržaja. Jezički sadržaji se postepeno

uvode u srednjoj školi od poznatih k nepoznatim. Učenici sami pokušavaju identificirati ciljne sadržaje uz manju pomoć i usmjeravanje nastavnika. Na osnovu dovoljnog broja ciljnih struktura učenici zaključuju o upotrebi/tvorbi tih jezičkih struktura a potom u samom kontekstu upotrebljavaju te iste strukture i konstruišu vlastite primjere ciljnih struktura. Prilikom analize jezičkih struktura i zakonitosti voditi se induktivnim zaključivanjem. Uloga nastavnika je da usmjeri učenike i da im pomaže ako im je pomoć potrebna. Na osnovu konteksta, odnosno dovoljnog broja relevantnih primjera učenici identifikuju ciljnu jezičku strukturu i/ili zakonitost, zaključuju o upotrebi tih jezičkih struktura i zakonitosti i upotrebljavaju ih ispravno u kontekstu.

A.IV.3. Zaključuje o upotrebi i primjenjuje ortoepska pravila.

- Prilagođava intonaciju, naglasak, ritam i neverbalnu komunikaciju raspoloženju u govornoj interakciji i vrsti iskaza.
- Provjerava izgovor i akcenat ciljanih riječi primjenjujući fonemsku transkripciju i pravilno ih izgovara i akcentira.
- Čita interpretativno upotrebljavajući akcenat, ritam i intonaciju održavajući emocionalnu obojenost napisanog.
- Utvrđuje karakteristike tona i intonacije kojom govornik izražava emocije i/ili usmjerava komunikaciju.*
- Zaključuje o specifičnostima izgovora varijanti engleskog jezika (npr. BrE vs. AmE).
- Čita tekst na osnovu fonemske transkripcije.** (OIP)
- Zaključuje o odnosu ortografije i ortoepije na primjeru homografa, homofona i homonima.** (OIP)

Poveznice sa ZJNPP

SJZ-1.2.2 SJZ-2.2.3 SJZ-3.1.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Ortoepija je izuzetno važna u engleskom jeziku jer pravilan izgovor je jedna od osnovnih preduslova nesmetane usmene komunikacije, koja je cilj učenja i podučavanja jezika. Posebnu pažnju obratiti glasovima koji ne postoje u bosanskom jeziku te iste prepoznati i pravilno izgovoriti. Također, potrebno je primjenjivati i ostala fonetsko-fonološka obilježja kao što su akcenat, ritam i intonacija. Izgovor nastavnika, kao i kvalitet i raznovrsnost snimljenog audiovizuelnog materijala veoma je značajan. Osim toga, učenici uočavaju jezičke varijante engleskog jezika, kao što su BrE i AmE, i zaključuju o specifičnostima izgovora ovih varijanti. Za ostvarenje ovog elementa ishoda mogu se koristiti i pjesme po izboru učenika.

S obzirom na to da komunikacija može biti verbalna i neverbalna, pored gore navedenih ortoepskih obilježja, učenici trebaju uskladiti i neverbalnu komunikaciju s porukom koju žele poslati. Neverbalna komunikacija uključuje gestikulaciju, mimiku, držanje tijela, kontakt očima (gledanje sagovornika u oči, izbjegavanje pogleda sagovornika), dodirivanje, prostorno ponašanje (korištenje svog i tuđeg prostora, udaljenost od sagovornika, raspored sjedenja) itd. Znakovi neverbalne komunikacije, kojih su govornici uglavnom nesvjesni, govore o emotivnom naboju, samopouzdanju, pokazivanju stava. Učenici se koriste odgovarajućom neverbalnom komunikacijom kako bi se postigla prirodnost i opuštenost, koje mogu da utječu na smanjenje inhibiranosti učenika prilikom usmenog izražavanja.

Napomena:

* u razradi ishoda se ne odnosi na matematičko-informatičku gimnaziju i gimnaziju informacionih tehnologija

** u razradi ishoda se odnosi na filološku gimnaziju

Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije..

A.IV.4. Koristi se složenim jezičkim strukturama u dugom govoru o konkretnim i apstraktnim temama.

- Prezentuje dugo, pripremljeno i nepripremljeno izlaganje o konkretnim i apstraktnim temama u

	skladu s namjenom i publikom. • Kombinuje bogat leksički fond, gramatičke i sintaksičke strukture u usmenom izlaganju. • Argumentovano iznosi svoje stavove. • Prezentuje i opisuje razne tematske oblasti, ističući ključne elemente i bitne detalje.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Vještina govora je produktivna vještina i kao takva zahtijeva poseban angažman kako nastavnika tako i učenika. Integracija svih ostalih vještina dolazi do izražaja upravo prilikom govora. Da bi govorne vježbe bile uspješne posebnu pažnju treba posvetiti pripremi i planiranju govornih aktivnosti. Teme za planirani govor, naraciju, predavanje, prezentaciju i sl. treba da budu recentne, prikladne situaciji i namjeni govora. Također, učenicima treba dozvoliti izbor tema koje oni smatraju interesantnim. Osim izbora teme, treba obratiti pažnju i na instrukcije. Učenicima treba dati jasne i precizne upute o onome što se od njih očekuje kao i optimalno vrijeme za razmišljanje i pripremu aktivnosti. Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Govor sam po sebi jeste stresna aktivnost za većinu učenika i strah od greške je posebno izražen tokom te aktivnosti. Učenike ne bi trebalo prekidati tokom govorne aktivnosti nego diskretno bilježiti greške koje naprave i poslije govora ili neke od gore navedenih aktivnosti pružiti im povratnu informaciju te na prikladan način ukazati na greške koje treba otkloniti, uz pohvalu za aktivno učešće i interesovanje. Povratna informacija treba, u skladu sa zadatkom, da uključuje informacije o tačnosti, tečnosti, izgovoru, koherentnosti, poznavanju teme, pravilnoj upotrebi leksike, gramatičkoj pravilnosti i strukturi rečenica.	
A.IV.5. Učestvuje u dugom, složenom, planiranom i neplaniranom razgovoru poznate i nepoznate tematike.	• Razmjenjuje, provjerava i potvrđuje informacije u dugom složenom razgovoru. • Otpočinje, nastavlja i završava dug i složen razgovor. • Učestvuje u dugim spontanima razgovorima, daje komentare i reaguje na predložena rješenja izražavajući precizno (ne)slaganje. • Prati složenu raspravu izdvajajući argumente za i protiv nekog gledišta. • Argumentovano i s ubjeđenjem diskutuje o svojim stavovima na osnovu valjanih dokaza. • Kritički procjenjuje mišljenje drugih i povezuje svoj govor s idejama sagovornika naglašavajući ono što je za njega bitno.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-3.1.2 SJZ-3.2.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Kako bi se učenici osposobili za nesmetanu komunikaciju u svakodnevnim situacijama potrebno je posvetiti posebnu pažnju usmenoj interakciji. Treba naglasiti da u učionici nije jednostavno stvoriti preduslove komunikacijske situacije koju bismo mogli nazvati „autentičnom“. Takva aktivnost zahtijeva brižljive pripreme i motivisanost samih učesnika u komunikaciji. Dakle, od nastavnika se očekuje stvaranje pozitivne atmosfere u razredu, osjećaja međusobnog povjerenja i razumijevanja što je ključno za uspješnu realizaciju nastave. Ako su učenici zainteresovani za učenje to će ih dodatno motivisati za učenje engleskog jezika što se može postići i odabirom teme o kojoj će se govoriti, kao što su lične teme ili teme prema afinitetima učenika. Aktivnosti mogu da uključuju: privatni i službeni telefonski razgovor, diskusiju, debatu, anketiranje, intervju, kvizove itd. Nastavnik treba da obrati pažnju i na davanje preciznih i jasnih uputa o onome što se od učenika očekuje.	

Preporučuje se dosljedna primjena metode modeliranja gdje nastavnik prvi izvodi zadatak kako bi učenici mogli posmatrati i stvarati predodžbu o procesima koji su potrebni kako bi se zadatak izvršio. Da bi interakcija između učenika bila što bolja preporučuje se i uvrštavanje dramatizacije (*drama-based learning*) kao nastavne metode koja inkorporira ne samo govor, nego mimiku, pokret i druge moguće umjetničke izražaje. Time bi se stidljivi učenici uključili u performans a postepeno bi premašili vlastita ograničenja i navikli se na javno izvođenje što bi bila jedna od vještina koja je potrebna za cjeloživotno učenje. Osim toga, dramatizacija se može koristiti i za slabije učenike i one koji su nemotivisani jer se mogu uključiti u aktivnosti s malo teksta ili se mogu služiti mimikom ili pokretom. Dramatizacija pruža sigurno okruženje za učenje koje je motivirajuće, zanimljivo i privlačno za sve učenike podjednako ako im se daju prilagođene aktivnosti. Jedna od vrsta dramatizacije jeste i igranje uloga (*role-play*).

A.IV.6. Piše dug tekst koristeći se složenim jezičkim strukturama konkretnog i apstraktnog sadržaja.	• Piše različite vrste dugih, složenih tekstova: narativne, deskriptivne, argumentativne, primjenjujući ortografska pravila. • Vrednuje i preispituje informacije i argumente iz različitih izvora. • Kombinuje konkretne i apstraktne sadržaje o ličnim i društvenim temama stvarajući originalan i maštovit izričaj. • Preispituje i kritički prosuđuje suprotstavljena stajališta, njihove prednosti i nedostatke, razloge za i protiv. • Kombinuje bogat leksički fond iz različitih oblasti i upotrebljava različite formulacije bez ponavljanja.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.1.1 SJZ-4.1.2 SJZ-4.2.1

Ključni sadržaji

Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.IV.1.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija.

Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.) i argumentativne (raspravljačke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše.

U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.1.

A.IV.7. Razvija vlastiti proces pisanja i kreativno pisanje kod dugog složenog teksta.	• Planira strukturu, sadržaj i stil primjereno namjeni, publici, formi i temi. • Planira i organizuje misli i ideje. • Organizuje tekst u odlomke i smisleno povezuje pojedine dijelove vodeći računa o koheziji teksta. • Pregleda, popravlja i uređuje svoj tekst.
--	---

Poveznice sa ZJNPP	SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Tekst za razliku od izolovanih rečenica ima svoju unutrašnju strukturu koja se posmatra kao cjelina i stoga se tako treba i tretirati u smislu povezivanja teksta, odnosno kohezije teksta. Kohezija unutar samog teksta se postiže upotrebom različitih jezičkih sredstava kao što su referencija, elipsa, leksička kohezija i veznička kohezija. Učenici pišu različite vrste tekstova: narativne (pripovjedne) tekstove (npr. priču, vijest, pozivnicu, pismo, čestitku, obavijest, izvještaj, životopis, SMS/elektronsku poruku itd.), deskriptivne (opisne) tekstove (npr. opis osobe, predmeta, prostora, prirode itd.) i argumentativne (raspravljačke) tekstove (npr. raspravu, problemski članak, kritiku, književnu interpretaciju, komentar itd.). Prilikom planiranja strukture, sadržaja i stila pisanja vodi se računa da tekst bude primjeren namjeni (u koje svrhe se piše tekst: informativne, edukativne, da zabavi čitaoca itd.), publici (jesu li čitaoci članovi porodice, vršnjaci, cjelokupna javnost, poslodavac itd.), formi (pismo, esej, izvještaj, objava na društvenoj mreži itd.), koja može uključivati i digitalne alate, te temi o kojoj se piše. U procesu razvijanja vještine pisanja nastavnik postepeno uvodi i koristi se mentorskim tekstovima, odnosno tekstovima koji služe kao model za pisanje koji učenici analiziraju i „čitaju ga kao pisci“. Na ovaj način učenici produbljuju svoje razumijevanje kvalitetnog pisanja i dobijaju inspiraciju i ideje kako na najbolji način pristupiti planiranju i pisanju vlastitog teksta. Prilikom čitanja mentorskih tekstova nastavnik i učenici obraćaju pažnju na piščevu vještinu pisanja – kako je organizovao tekst, čime se koristio u uvodnom dijelu da privuče pažnju čitaoca, kojim jezičkim strukturama se koristio, kakva je karakterizacija likova ili način argumentovanja stavova itd.	
A.IV.8. Pismeno prevodi složen tekst i usmeno prevodi srednje složen tekst s engleskog na bosanski jezik i obrnuto.*(OIP)	● Pismeno prevodi složene stručne i književne tekstove s engleskog jezika na bosanski jezik i obrnuto. ● Simultano i konsekutivno prevodi srednje složen tekst s engleskog jezika na bosanski jezik i obrnuto.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-3.1.1 SJZ-4.1.1
Ključni sadržaji	
Ključni sadržaji za ovaj ishod su identični ključnim sadržajima u ishodu A.IV.1.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Ishodi u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Međukulturnoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije. Prevođenje, usmeno i pismeno, nije doslovno prevođenje riječi ili rečenica, nego poruka. Razlika između usmenog i pismenog prevođenja jeste da je poruka u pismenom prevođenju stilski dotjerana, pri čemu se poštuju morfološke, sintaksičke i semantičke karakteristike jezika na koji se prevodi. Pri usmenom prevođenju postoji vremenski rok za prevod, jer se prevodi direktno, te je onaj ko prevodi samim tim i u direktnom kontaktu s govornikom čiju poruku treba da neposredno prenese. Realizacija usmenog prevođenja se odvija na licu mjesta, što onom ko prevodi ne daje prostora da poruku stilski dotjera, dok je to prilikom pismenog prevođenja moguće. Pismeno prevođenje podrazumijeva dovoljno vremena, kao i alata za prevođenje (rječnici, enciklopedije i sl.), što omogućava tačnije i stilski dotjeranije prenošenje poruke iz jezika A u jezik B. Usmeno prevođenje se dijeli na konsekutivno, koje prevodiocu otvara kratku mogućnost da razmisli o poruci koju govornik šalje, dok se tokom simultanog prevođenja ne ostavlja nikakva pauza, nego se istovremeno razmišlja, prevodi i govori. Usmeno prevođenje podrazumijeva učenika koji ima samopouzdanje, koji je snalažljiv, brz, koji vješto manipuliše leksikom kojom raspolaže, te da ima sposobnost koncentracije, memorije. Sve ove karakteristike koje treba da krasi onog ko usmeno prevodi se vježbaju redovno, često na nastavi, dok se pismeno prevođenje zadaje u vidu zadaća, koje se donose i zajedno koriguju. Za pismeno prevođenje učenik mora pored poznavanja jezika na koji i s kog prevodi da ima i sljedeće vrline ili sposobnosti: strpljenje, metodičnost, istraživački duh, sposobnost korištenja rječnika, stručne literature, korištenje kompjuterskih programa za obradu i pomoć pri prevođenju (glosbe, PROZ, google translate i sl.). Nastavnik tekstove za prevođenje bira u skladu s potrebama i interesovanjima učenika.	

Napomena:

*ishod se odnosi na filološku gimnaziju

Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

Oblast: B/Međukulturna oblast

Ishod učenja	Razrada ishoda
B.IV.1. Povezuje svoje spoznaje o kulturnim i jezičkim posebnostima društva i zajednica u anglofonim zemljama.	• Vrednuje doprinos vlastite i anglofonih kultura u međunarodnom kontekstu. • Kritički procjenjuje sadržaje tekstova o anglofonim zemljama i dovodi ih u vezu s vlastitim spoznajama. • Argumentuje svoje stavove o kulturnim obilježjima bitnim za anglofone zemlje kao i za Bosnu i Hercegovinu. • Procjenjuje utjecaj engleskog jezika na bosanski jezik. • Kreira listu anglicizama u bosanskom jeziku.** (OIP) • Procjenjuje razloge zašto je engleski postao <i>lingua franca</i> i traži uporište u općim karakteristikama tog jezika.** (OIP)
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.3.1

Ključni sadržaji

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.

Preporuke za ostvarenje ishoda

Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije.

Kulturni sadržaji trebaju biti bliski interesovanjima i iskustvu učenika te im treba omogućiti poređenje s odgovarajućim sadržajima u vlastitoj kulturi.

Potrebno je podsticati učenike na otvoren pristup učenju o drugim kulturama bez stereotipa i predrasuda.

Aktivnosti i zadaci trebaju biti prilagođeni uzrastu učenika i usmjereni na pobuđivanje interesa za aktivnim učenjem o anglofonim kulturama. U tom kontekstu do izražaja treba doći spremnost učenika da poštuju drugog i drugačijeg i da na jednak način uvažavaju vrijednosti svoje i anglofonih kultura.

Koristeći se IK tehnologijom moguće je osigurati međukulturno okruženje za učenje u kojem će učenici imati priliku za usmenu i pisanu komunikaciju na engleskom jeziku.

Govorne vježbe koje zahtijevaju simulaciju međukulturne komunikacijske situacije treba pažljivo osmisliti i osigurati kvalitetan audio/audiovizuelni materijal.

Nastavnik zajedno s učenicima a primjereno njihovom uzrastu, sposobnostima i interesovanjima bira adekvatna djela na engleskom jeziku za lektiru sa svrhom povećanja čitalačke pismenosti i produbljivanja znanja o anglofonim kulturama. S druge strane, ovaj ishod omogućava snažnu međupredmetnu korelaciju s bosanskim jezikom i književnošću i viđenje djela južnoslavenskih pisaca iz drugog ugla.

Osim analize književnih djela, izabrani naslovi se mogu obrađivati i kroz poređenje s njihovom filmskom ili pozorišnom adaptacijom pri čemu dolaze do izražaja različite vrste umjetnosti te njihova isprepletenost i prožimanje.

Pažljivo birati odlomke iz klasičnog književnog opusa koji nisu napisani prije 1450. godine, koja se računa kao početak razvoja engleskog kao savremenog jezika.** (OIP)

Napomena:

** u razradi ishoda i preporukama se odnosi na filološku gimnaziju

Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.

B.IV.2. Procjenjuje stereotipe i predrasude u različitim kontekstima društvenog djelovanja, uključujući medije, i predlaže strategije za njihovo prevazilaženje te procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost.	• Izbjegava stereotipe kroz primjenu strategija za prevazilaženje stereotipa i predrasuda. • Argumentuje opasnosti predrasuda i stereotipa na formiranje mišljenja o drugim kulturama. • Izgrađuje svijest o neophodnosti vrednovanja kulture bez stereotipa, predrasuda i diskriminacije drugog i drugačijeg. • Preuzima odgovornost i preispituje vlastite stavove o drugom i drugačijem. • Procjenjuje multikulturnu interakciju i višejezičnost u globalnoj komunikaciji i njihovu važnost u savremenom društvu i digitalnom okruženju.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-4.2.3
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.IV.1.	
B.IV.3. Bira odgovarajući način ponašanja i sporazumijevanja u međukulturnim komunikacijskim situacijama vodeći računa o nesporazumima koji mogu nastati između osoba različitih kultura.	• Zaključuje o obrascima kulturnog sporazumijevanja u anglofonoj sredini u odnosu na vlastitu sredinu. • Primjenjuje norme ponašanja i sporazumijevanja u složenoj simuliranoj i/ili stvarnoj međukulturnoj komunikacijskoj situaciji. • Procjenjuje međukulturne komunikacijske situacije s aspekta mogućeg nesporazuma i njegovog rješavanja. • Prepoznaje kulturno specifične reakcije pripadnika drugih kultura. • Procjenjuje utjecaj kulture na oblikovanje načina mišljenja i ponašanja te reaguje u skladu s procjenom prikladnog obraćanja i ponašanja s pripadnicima drugih kultura. • Argumentuje važnost neverbalnog aspekta međukulturne komunikacije.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.2.2 SJZ-3.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.IV.1.	
B.IV.4. Čita književna djela primjerena uzrastu na engleskom jeziku.	• Razvija čitalačku pismenost kroz različita djela na engleskom jeziku i uočava važnost čitanja za vlastiti emocionalni i intelektualni razvoj. • Zaključuje o kulturnim i historijskim činjenicama o anglofonim zemljama kroz djela koja čita. • Procjenjuje i poredi djela na engleskom jeziku s djelima južnoslavenskih pisaca u smislu realizacije tema u određenoj kulturi koje mogu biti univerzalne (npr. ljubav, prijateljstvo, domovina) ili pak kulturno specifične (npr. američki san, rasizam, industrijska revolucija, kolonijalizam).

	• Učestvuje u dramatizaciji adaptiranog odlomka iz književnog djela u školskom okruženju.**(OIP)
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.IV.1. Napomena: ** u razradi ishoda se odnosi na filološku gimnaziju Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	
B.IV.5. Čita odlomke iz klasičnog književnog opusa na engleskom jeziku.**(OIP)	• Analizira dijahronijski razvoj engleskog jezika kroz djela koja čita. • Analizira djelo u okviru društvenog konteksta i istražuje njegovu historijsku pozadinu.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-2.1.1 SJZ-2.3.1 SJZ-4.2.2
Ključni sadržaji	
Ishodi u Međukulturnoj oblasti ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda B.IV.1. Napomena: *ishod se odnosi na filološku gimnaziju Skraćenica (OIP) se odnosi na obavezno izborno područje, tj. na razrade ishoda učenja (indikatore) i ključne sadržaje koji se detaljnije izučavaju, ukoliko se ovaj nastavni predmet izučava u okviru obaveznog izbornog područja u IV razredu opće gimnazije.	

Oblast: C/Razvoj ličnosti i društvene interakcije	
Ishod učenja	Razrada ishoda
C.IV.1. Primjenjuje (meta)kognitivne vještine i strategije.	• Procjenjuje uspješnost korištenja strategija učenja engleskog jezika. • Kombinuje različite strategije učenja u skladu sa zadatkom. • Upotrebljava jednojezički i dvojezički rječnik (štampani i elektronski) i kreira pojmovnik s listom fraznih glagola iz oblasti od vlastitog interesa.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.1.2 SJZ-2.1.2 SJZ-2.2.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Odgojno-obrazovni ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se uporedo s ostvarivanjem ishoda u Komunikacijsko-jezičkoj oblasti i Međukulturnoj oblasti. Prilikom ostvarivanja ishoda treba uzeti u obzir da se baziraju na općepoznatoj Bloomovoj taksonomiji koja, ljudske osobnosti i aktivnosti dijeli na tri područja: kognitivno, afektivno i psihomotoričko. Važan segment ove oblasti su strategije učenja kako metakognitivne tako i strategije učenja engleskog jezika. Tokom ostvarivanja ishoda, u skladu s nivoom znanja učenika, neophodno je kontinuirano nadograđivati	

dijapazon strategija koje učenici mogu upotrebljavati u nastavi engleskog jezika kao što su predviđanje, sažimanje, propitivanje, povezivanje sa znanjem bosanskog jezika i nekog drugog stranog jezika, identifikacija glavne ideje, vizuelizacija, grupisanje sadržaja, zajedničko pisanje, korištenje pripremljenih fraza i izraza, parafraziranje, pisanje po modelu, kreiranje složenica (*coinage*), korištenje poštapalica, izvođenje zaključaka itd.

Ova oblast, između ostalog, ima za cilj omogućiti učenicima kreativnu upotrebu engleskog jezika putem raznovrsnih aktivnosti koje će razvijati kreativnu i produktivnu kompetenciju. Namjera je da razvijanje inovativnosti i preduzetništva postane dijelom kulture školske zajednice u kojoj se svi osjećaju prihvaćeni i uključeni.

Ostvarujući vezu s Međukulturnom oblasti, učenici se uključuju u realizaciju različitih (projektnih) aktivnosti kojim produbljuju svoje poznavanje kako anglofonih tako i vlastite kulture i tradicije. Aktivnosti se biraju u skladu s potrebama i interesima učenika a mogu uključivati npr. obilježavanje Međunarodnog dana stranih jezika, organizaciju Dana Šekspira, analizu umjetničkih epoha, diskusije o likovnoj umjetnosti, prezentacije muzičkih pravaca, kreiranje turističkog vodiča (po izboru učenika) itd. Na ovaj način postiže se bolja međupredmetna korelacija, koja je bitna za uspješno učenje i usvajanje međupredmetnih tema te pruža mogućnost za kreativno korištenje IKT-a.

Kreativna i produktivna kompetencija i preduzetništvo mogu se razvijati i npr. izradom pozivnice, plakata, letka/afiše, brošure, reklame, snimanjem kratkog videa, izradom razrednog bloga, kreiranjem/prevođenjem (dijelova) web/FB stranice škole i slično.

Prilikom ostvarivanja ishoda veoma bitna stavka jeste interakcija učenika s okruženjem u skladu sa svojim mogućnostima i sposobnostima. Realizacija ishoda zahtijeva usmjerenje k aktivnostima koje imaju za cilj razvijanje saradnje, prijateljstva i zajedništva koji su neophodni za kvalitetan rad i koheziju unutar odjeljenja. Na taj način će se pored vanjske ponuditi i dovoljno unutrašnje motivacije za usvajanje nastavnih sadržaja a samim tim i olakšati ostvarivanje ishoda.

Napomena:

Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.

C.IV.2. Upotrebljava informacijsko-komunikacijske tehnologije.	• Analizira dobijene informacije korištenjem IKT alata za obradu informacija. • Upravlja informacijama i sadržajima iz različitih izvora i osmišljava ideje u stvaralačkom procesu. • Kreira prezentacije o različitim sadržajima, koristeći se informacijama prikupljenim iz različitih izvora. • Koristi se različitim digitalnim alatima da napiše prijavu, molbu, zahtjev, CV.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.2 SJZ-2.1.1 SJZ-4.3.1
Ključni sadržaji	
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.	
Preporuke za ostvarenje ishoda	
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.IV.1.	
Napomena:	
Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz poveznicu SJZ-4.3.2.	
C.IV.3. Razvija kreativnost, preduzetništvo i društvenu interakciju.	• Konstruktivno sarađuje u kreativnom radu i primjenjuje usvojene vještine i sposobnosti. • Kreira i predlaže plan za realizaciju izvodljive preduzetničke ideje korištenjem znanja engleskog jezika. • Preispituje situacije nedostatka altruizma i empatije te kreira načine za prevazilaženje uzroka koji su do toga doveli. • Procjenjuje značajne događaje i promjene te daje osvrte i prijedloge za unapređenje društvenog aktivizma.
Poveznice sa ZJNPP	SJZ-1.3.1 SJZ-2.3.2 SJZ-3.3.2

Ključni sadržaji
Ishodi u oblasti Razvoj ličnosti i društvene interakcije ostvaruju se istim ključnim sadržajima s pomoću kojih se ostvaruju odgojno-obrazovni ishodi Komunikacijsko-jezičke oblasti.
Preporuke za ostvarenje ishoda
Preporuke za ostvarenje ovog odgojno-obrazovnog ishoda identične su preporukama za ostvarenje ishoda C.IV.1.
Preporuke za realizaciju lektire: U 4. razredu, nastavnik može odabrati neke od adaptiranih naslova svjetskih književnih klasika kao i savremene naslove (CEFR B1+/B2 nivo) u skladu sa interesovanjima i mogućnostima učenika te dostupnosti njihovih izdanja (Penguin Readers, Pearson Readers, Collins Readers, Cambridge Readers i drugi). Zadaci trebaju da se odnose na sadržaj, teme, motive, razvoj likova i jezičke strukture, ali se mogu obrađivati i u kombinaciji sa filmskom i pozorišnom adaptacijom u cilju razvijanja čitalačke pismenosti te ostvarenja međupredmetne povezanosti. Preporučeni naslovi lektira za 4. razred: <i>Great Expectations</i>, Charles Dickens, Paerson English Readers <i>Macbeth</i>, William Shakespeare, Macmillan Readers, level 6 <i>Animal Farm</i>, George Orwel, <i>Pearson English readers</i> <i>Lord of the Flies</i>, William Golding <i>To Kill a Mocking Bird</i>, Harper Lee Napomena: Pored naprijed navedenih poveznica ovaj ishod se može sagledati i kroz sljedeće poveznice: KMP-1.1.1, KMP-1.1.2 i KMP-1.1.3.

E/UČENJE I PODUČAVANJE

Temeljni principi podučavanja engleskog jezika zasnovani su na ciljevima i ishodima učenja koji teže da se učenik osamostali i postigne samoostvarenje. Sadržaji i metodologija učenja i podučavanja bi trebali biti prilagođeni uzrastu učenika, kao i njegovoj motivaciji za učenje engleskog jezika. Jako je važno birati aktivnosti kojima je cilj razvijanje motivacije i želje za učenje engleskog jezika, pogotovo u prvim godinama učenja jezika, zato što učenici mlađe dobi uče kroz igru, zabavu, ponavljanje, imitiranje, pa tek onda čitanje i pisanje. Učenici starije dobi uče samostalno ili u interakciji sa drugima, usvajajući gradivo kognitivno i metakognitivno.

U učenju i podučavanju engleskog jezika je jako važno razviti i motivaciju za učenje engleskog jezika. Nastavnik motivaciju može podsticati svojom pozitivnošću, raspoloženjem, stvaranjem ugodne atmosfere za rad te korištenjem inovativnih i raznovrsnih aktivnosti na času gdje je učenik taj koji je u centru procesa učenja, koji analizira, tumači, donosi zaključke, procjenjuje, itd. Nastavnik poštuje individualnost svakog učenika, i kod svakog učenika razvija pozitivno uvjerenje o uspješnosti u savladavanju jezika.

Nastavnik je najvažnija karika u nastavnom procesu i kao takav dužan je da pripremi poticajno okruženje za učenje. Nastavnik ne treba biti neko ko služi kao jedini izvor znanja nego treba da bude moderator, savjetnik, pomagač i učenik koji uči sa svojim učenicima. Učenje i podučavanje engleskog jezika prilagođeno stvarnim potrebama učenika, zasnovano na inkluzivnosti, podrazumijeva korištenje principa individualizacije, personalizacije, kao i diferencijacije. Individualizacija je princip u kojem su ciljevi isti za sve učenike međutim upute se prilagođavaju potrebama pojedinog učenika. Individualni pristup je jako važan u radu sa učenicima sa posebnim potrebama ili sa teškoćama u razvoju i procesu učenja. Personalizacija je princip koji podrazumijeva prilagođavanje potrebama pojedinog učenika. Učenik aktivno učestvuje u procesu učenja na način da sam kreira, realizuje i uređuje vlastiti proces učenja engleskog jezika. Diferencijacija je princip koji u fokus stavlja učenika, njegove želje i preferencije.

Da bi učenje i podučavanje bilo uspješnije, učenik ne smije biti pasivni posmatrač. Učenik treba biti uključen u nastavni proces tako što će osmišljavati teme i načine obrade nastavnih jedinica. Učeniku također treba biti omogućeno i učestvovanje i izboru materijala za rad jer će se na taj način učenik aktivirati da samostalno istražuje različite aspekte kako jezičkih tako i kulturnih obilježja anglofonih kultura. Kod učenika je potrebno razvijati kritičko mišljenje, poticati ga da iskaže ono što zna, te ga usmjeravati da probleme sagledava sa raznih gledišta. Okruženje koje pozitivno utječe na proces učenja i podučavanja jeste i svijet savremenih tehnologija. Digitalni alati su postali neizostavan element u životu učenika, i mogu se iskoristiti i kao alat za uspješno učenje i podučavanje engleskog jezika.

Kako bi učenje i podučavanje bilo što kvalitetnije, upotreba informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) treba biti sastavni dio nastavnog procesa. Da bi se postigao najbolji mogući efekat, savremena didaktika preporučuje komunikativni pristup, koji komunikaciju i kolaborativni rad stavlja u prvi plan pri čemu učenik svjesno povezuje jezičke strukture s njihovim komunikacijskim funkcijama u svakodnevnim komunikacijskim situacijama pri

čemu se poštuje princip primjerenosti uzrastu. Integrisano učenje i podučavanje engleskog jezika podrazumijeva razvoj jezičkih vještina i izradu sadržaja koji nisu sastavni dio nastavnih sadržaja iz engleskog, ali se obrađuju na engleskom jeziku, npr. integracija web alata, aplikacija, multimedija itd. Učenik može napraviti PP prezentaciju, izraditi blog/vlog i na taj način povezati svoje informatičke sposobnosti sa učenjem engleskog jezika.

Kako bi učenici ostvarili odgojno-obrazovne ishode potrebna su adekvatna nastavna sredstva. Nastavnici engleskog jezika koriste raznovrsne izvore znanja za svoje učenike kao što su štampane ali i elektronske verzije udžbenika, radne sveske, priručnici za nastavnike, rječnici, gramatike i slično.

F/VREDNOVANJE U PREDMETNOM KURIKULUMU

Vrednovanje omogućava kontinuirano praćenje ostvarivanja postavljenih ciljeva učenja i podučavanja i definisanih odgojno-obrazovnih ishoda. Također, putem vrednovanja nastavnik dobija informaciju o tome da li je njegov način podučavanja bio efikasan i uspješan, a učenik je informisan o postignućima i ostvarenju ishoda učenja iz pojedinih oblasti.

Elementi vrednovanja učenika su:

1. Razumijevanje čitanjem i slušanjem
2. Pismeno izražavanje
3. Usmeno izražavanje
4. Razumijevanje i primjena međukulturalnih sadržaja
(Učenik pokazuje sposobnost prepoznavanja, razumijevanja i poštivanja kulturnih razlika i sličnosti kroz jezičku komunikaciju. Kroz usmeno i pismeno izražavanje, aktivno učestvuje u zadacima koji razvijaju interkulturalnu svijest, kritički promišlja o kulturnim razlikama, primjenjuje kulturno primjeren jezik i izražava empatiju i uvažavanje prema drugim kulturama.)
5. Primjena jezika u izražavanju ličnih stavova i saradničkoj komunikaciji
(Učenik koristi engleski jezik za izražavanje mišljenja, emocija i stavova na jasan i primjeren način, poštujući pravila komunikacije i aktivno učestvujući u saradnji sa drugima, uz pokazivanje empatije i uvažavanja različitih mišljenja.)

Vrednovanje se vrši s tri aspekta: vrednovanje naučenog, vrednovanje za učenje i vrednovanje kao učenje. Prvi aspekt (vrednovanje naučenog) je povezan sa sumativnim vrednovanjem, što podrazumijeva vrednovanje nivoa postignuća učenika tokom školske godine ili na samom kraju razreda. Vrednovanje jezičkih vještina se može vršiti integrisano ili odvojeno. Integrisano se vrši putem testova s određenom tematikom u kojima su zastupljeni zadaci čitanja, slušanja, pisanja i govora, a rezultat je jedna ocjena. Ukoliko vještine vrednujemo odvojeno, onda se radi test slušanja, koji rezultira jednom ocjenom ili test s fokusom na neku drugu jezičku vještinu. Izolovani sumativni gramatički testovi nisu realni pokazatelji razvijenosti učenikovih vještina, te je potrebno u nastavi engleskog jezika koristiti se testovima na osnovu kojih se može pratiti učenikov napredak i postignuće u razvijanju jezičkih vještina. Takvi testovi podrazumijevaju integrisan pristup vještinama, kao i gramatici i vokabularu. Vrednovanje putem navedenih testova se vrši nakon obrađene tematike ili nastavnih jedinica koje su srodne. Sumativno vrednovanje se vrši bročanom ocjenom od jedan do pet.

Vrednovanje za učenje je povezano s formativnim vrednovanjem, koje je sastavni dio kontinuiranog praćenja učenja i podučavanja. Radi se o kvalitativnoj informaciji o procesu učenja i podučavanja, kako za nastavnika, tako i za učenika. Naime, formativno vrednovanje je planirani proces u kojem dokazi o tome šta učenici znaju, razumiju i mogu uraditi služe nastavnicima da prilagode svoje podučavanje i učenicima da prilagode svoj pristup učenju. Nastavnik pažljivo prati rad i zalaganje učenika pri čemu posebno vodi računa o načinu na koji saopštava nedostatke i greške, jer povratna informacija treba da bude konstruktivna i motivacijska. Na ovaj način stvaraju se uslovi da učenici preuzmu odgovornost za svoje učenje, dublje shvate očekivanja u pogledu kvalitetnog rada, te da na taj način unaprijede svoj rad. Formativno vrednovanje može i ne mora rezultirati ocjenom.

Vrednovanje kao učenje je savremeni pristup učenju, čemu odgovara sintagma “cjeloživotnog učenja”. Naime, učenika tokom školovanja treba osposobiti da sam uči, da promišlja, pamti, zaključuje, planira i organizuje svoje učenje. Takav vid učenja i podučavanja je moguće

realizovati putem diskusije, anketa, ček lista, evaluacija i sl., a sve s ciljem da se podstakne učenik na samovrednovanje svog rada, na postavljanje ciljeva u učenju engleskog jezika, na svijesti o vlastitim snagama i slabostima u procesu učenja itd. Samovrednovanje kao i vršnjačko vrednovanje može se primjenjivati prilikom aktivnosti pisanja ili govora, naravno uz skale za vrednovanje koje pripremi nastavnik.

Pored navedenog sumativnog i formativnog vrednovanja, postoji i dijagnostičko vrednovanje. To su testovi koji se daju na početku školske godine, kada je nastavniku potrebna informacija o stepenu postizanja ishoda u prethodnom razredu. Navedeni testovi su pomoć i informacija učeniku o eventualnim nedostacima i propustima u prethodnom period učenja engleskog jezika i ne rezultiraju ocjenom. Također služi nastavniku kao smjernica za pripremanje i planiranje nastave u budućem radu.

Ispravno vrednovanje i ocjenjivanje treba da ispoštuje određene didaktičko-metodičke zahtjeve, a to su:

- mnogostrukost; vrednuju se i ocjenjuju znanje, vještine, stavovi, radne navike, interes za predmet, dakle, ocjenjuje se cjelokupan učenikov rad;
- ocjena treba da bude javna, te je zadatak nastavnika da je obrazloži i da pruži učeniku podrobnu povratnu informaciju koja će mu dati jasne smjernice za budući rad;
- kontinuiranost, ekonomičnost i primjena raznolikih dokimoloških pristupa vrednovanju i ocjenjivanju praćenjem rada u grupi, u paru, individualno.

U toku školske godine rade se od 6. do 9.razreda osnovne škole, bez obzira na godišnji fond časova, 2 pismene zadaće (po 1 u svakom polugodištu). U gimnaziji, u razredima gdje je sedmični fond časova 2 časa, rade se 2 pismene zadaće (po 1 u svakom polugodištu), a 4 pismene zadaće (po 2 u svakom polugodištu) u razredima u kojima je sedmični fond časova 3 časa ili više. Izuzetak je 4. razred gimnazije u kojem se rade 3 pismene zadaće (2 u prvom polugodištu i 1 u drugom polugodištu). Njihovo koncipiranje i sadržaj treba osmisлити tako da predstavljaju što obuhvatniji presjek relevantnih odgojno-obrazovnih ishoda i gradiva koje se s učenicima obrađivalo i uvježbavalo u proteklom periodu.

Radi uspješnijeg i objektivnijeg vrednovanja i ocjenjivanja, potrebne su češće i kraće provjere znanja i napredovanja učenika putem izrade testova, kontrolnih zadataka, diktata, pismenih vježbi, upitnika itd. (10 – 15 minuta), te 2 niza zadataka objektivnog tipa (po 1 u svakom polugodištu), uz prethodno jasno obrazložen cilj provjere, uvijek ukazujući učenicima na jače i slabije strane. Nastavnik na osnovu rezultata ove evaluacije prilagođava nastavu, vraća se unazad ako je potrebno, usporava tempo, produbljuje, proširuje, mijenja i diferencira strategije i pedagoške pristupe, dok učenik, sa svoje strane, u svakom trenutku zna vlastiti nivo postignuća i polazeći od njega, ulaže i pojačava napore potrebne da stigne do željenog cilja. Svako vrednovanje i ocjenjivanje treba sprovoditi prema unaprijed utvrđenim i jasnim kriterijima, uz jasna obrazloženja, insistiranjem na pozitivnim stranama učenja, motivisanosti i zalaganju učenika. Na taj način ono predstavlja istinski oslonac i pomoć učeniku i nastavniku u zajedničkom konstruisanju procesa učenja i ostvarivanja postignuća. Nastavnik, također, treba da vodi evidenciju o praćenju učenika uz sve relevantne podatke (ocjene iz pismenih zadaća, testova, aktivnosti, redovnosti, kvaliteti izrade domaćih zadaća itd.).

Načini vrednovanja jezičkih vještina:

Jesu li učenici razumjeli određene sadržaje vrednuje se usmeno ili pismeno: odgovaranjem na postavljena pitanja, uz eventualna obrazloženja, postavljanjem pitanja, putem razgovora, opisivanja, davanjem rezimea, popunjavanjem praznina, objašnjavanjem ključnih riječi, povezivanje slika s pasusima teksta, utvrđivanjem redoslijeda slika ili pasusa nekog teksta i sl.

Jesu li učenici sposobni da se usmeno izražavaju i vode komunikaciju usmenim putem nastavnik provjerava tako što prati izgovor, tečnost izražavanja, logički slijed onoga što učenik izlaže, primjerenost situaciji, korištenje adekvatne leksike, koliko je gramatički ispravno (fokus je na razumljivosti sadržaja, a tek onda na gramatici), ispravan redoslijed riječi unutar rečenice. Koliko su učenici sposobni da se pismeno izražavaju nastavnik vrednuje putem pisanja poruka, pisma, eseja, maila, rezimea, kritike, pozivnice, popunjavanja formulara i sl. Nastavnik obraća pažnju na prilagođenost teksta temi, namjeni, publici i formi, na jasnoću izražavanja, na leksiku koju bira, logički slijed misli, redoslijed riječi u rečenici. Također, vodi računa i o poštivanju obrađenih gramatičkih sadržaja, s tim da je prioritetna razumljivost sadržaja, a tek onda i gramatika, jer je ona sredstvo k cilju, tj. komunikaciji.

Prilikom vrednovanja usvojenosti gramatičkih sadržaja ili novih riječi potrebno je voditi računa da se ovo provjeravanje ne vrši odvojeno od praktične upotrebe kada su učenici prisiljeni na mehaničko ponavljanje bez kontekstualizacije. Gramatika je sredstvo k cilju, usvajanje novih riječi također, a cilj je osposobiti učenike da pismeno i usmeno komuniciraju na stranom jeziku, u skladu s njihovim uzrastom i odgojno-obrazovnim ishodima.

1. OSNOVNA ŠKOLA

- Nastavu engleskog jezika mogu izvoditi sljedeća lica:
 - nastavnik/profesor engleskog jezika i književnosti
 - bachelor/magistar engleskog jezika i književnosti, nastavnički smjer
 - lice koje je završilo diplomski ili preddiplomski univerzitetski studij ili stručni studij na kojem se stječe najmanje 240 ECTS bodova, a što uključuje i potrebno pedagoško-psihološko i didaktičko-metodičko obrazovanje
 - profesor ili magistar grupe predmeta u kojoj je engleski jezik i književnost jedan od predmeta, ako je to naznačeno u diplomi ili obrazovnoj ispravi
 - diplomirani anglist
- Ukoliko lice iz prethodnog stava u toku studija nije polagalo ispit iz pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke grupe predmeta, dužno je ove ispite položiti u roku od godinu dana od dana stupanja na posao.

2. GIMNAZIJA

- Stručna sprema nastavnika koji mogu realizirati program stranog jezika:
 - Završen filozofski fakultet – odgovarajući strani jezik – četverogodišnji studij ili odgovarajući strani jezik kao A predmet u dvojezičkoj predmetnoj grupi (četverogodišnji studij)
- Nastavu iz ovog nastavnog predmeta mogu izvoditi lica sa završenim II (drugim) ciklusom odgovarajućeg studija visokog obrazovanja (diplomski studij), sa akademskom titulom i stručnim zvanjem Magistra za određenu oblast, kojim stiče 300 ECTS bodova.
- Nastavu engleskog jezika mogu izvoditi lica koja su završila fakultet koji obrazuje nastavnike kako slijedi:
 - Nastavu engleskog jezika kao prvog stranog jezika mogu izvoditi nastavnici koji su završili četverogodišnji studij engleskog jezika i književnosti
- Nastavu engleskog jezika mogu izvoditi i lica koja imaju završen najmanje II (drugi) ciklus Bolonjskog sistema studiranja u trajanju od jedne godine (60 ECTS bodova) ili dvije godine (120 ECTS bodova) – ukupno 300 ECTS bodova sa bodovima prvog ciklusa, koja su stekla akademsku titulu i zvanje magistra ili ekvivalenta za određenu oblast.
- Ukoliko lice iz prethodnog stava u toku studija nije polagalo ispit iz pedagoško-psihološko-didaktičko-metodičke grupe predmeta, dužno je ove ispite položiti u roku od godinu dana od dana stupanja na posao.

